

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JANUARY – SAUSIO 8, 2015 • Vol. CVI Nr. 3 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-07-15

Times Square įsižiebė sveikinimas Lietuvai

2015 m. sausio 5 d. NASDAQ birža, didžiausia vertybinių popierių prekybos technologijų ir informacijos paslaugų tiekėja pasaulyje, sveikino Lietuvą tapus euro zonos nare. „NASDAQ švenčia Lietuvos prisijungimą prie euro nuo 2015 m. sausio 1 d.“, švietė užrašas ekrane Times Square New Yorke, kurio fone spindėjo Lietuvos trispalvė.

„Lietuvos prisijungimas prie euro zonos šalių grupės yra puikus Lietuvos ekonomikos įvertinimas ir signalas JAV verslui, planuojančiam investicijas ir ieškančiam partnerių mūsų regione“, – teigė Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Lietuvą ir Times Square susirinkusius New Yorko lietuvius pasveikino NASDAQ viceprezidentas David Wicks, prisiminęs savo lietuvišką kilmę.

Renginyje taip pat dalyvavo NASDAQ atstovas Marius Vilemaitis, New Yorko miesto apylinkės kopirmininkė Rasa Sprindys, JAV LB Long Islando apylinkės pirmininkė Ramutė Žukaitė, kiti lietuvių bendruomenės atstovai bei New Yorko miesto gyventojai. – 2 psl.

Euro įvedimo proga Lietuvą pasveikino New Yorko NASDAQ birža.

URM-ELTA nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Long Islande išrinkti
šauniausi lietuviai – 4 psl.

Akademinio
skautų sąjūdžio šventė – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Portlando lietuvių susitikimas su J. Valančiūnu

Laurynas R. Misevičius

Specialiai iš Portland, OR

Kuomet kelios valandos prieš Portlando „Trail Blazers“ paskutinių šių metų varžybų pradžią į buvusią „Rose Quarter“ areną pradėjo rinktis trispalvėmis nešini lietuviai, nejučia pagalvojau, nejaugi į „Rožių miestą“ sugrįžo legendinis Nr. 11, kurio marškinėliai puošia dabartinį MODA centrą?

„Sabonis turėjo savo pasekėjus, – su nostalgija legendinius „Trail Blazers“ laikus prisiminė mano užkalbintas apsaugos tarnybos darbuotojas Paul, ir su juo mes turėjome puikią galimybę laimėti NBA pirmenybes. Gal mūsų komandai vėl reikėtų nusipirkti gerą lietuvių žaidėją, tai ir pavyktų pasiekti čempionato finalą?“ – pušiau juokaudamas užsisvajojęs amerikietis. Tačiau kažin ar tokį humorą būtų deramai įvertinęs Portlando komandos vyr. treneris Terry Stotts, kurio auklėtiniai anglas Joel Freeland ir jį keičęs Amerikos vokiečių Chris Kaman niekaip nega-

Toronto „Raptors“ ir Portlando „Trail Blazers“ rungtynes stebėjo nemažai Oregono valstijos lietuvių.

Ingridos Misevičienės nuotr.

lėjo pasipriešinti Lietuvos rinktinės „centrui“ Jonui Valančiūnui, kuris per pirmąją rungtynių dalį surinko daugiau kaip pusę iš savo 14 pelnytų taškų ir 8 atkovotų kamuolių.

Matydami tokį lietuvių pasirody-

mą, džiūgavo nemaža grupė Portlande apsigyvenusių Jono tautiečių, prieš pat Naujus metus pirmąkart organizuotai susirinkę palaikyti Lietuvos krepšininę šiam Šiaurės Vakarų pakrantės didmiestyje. – 13 psl.

– 1547 m. sausio 8 d. Mažajoje Lietuvoje išleista pirmoji lietuviška knyga – Martyno Mažvydo Katekizmas –

PO DIEVO SPARNU

Taizé Europos jaunimo susitikimas Prahoje

RENATA ŽIŪKAITĖ

Jau beveik 40 metų iš eilės įvairiuose Europos miestuose vyksta naujametiniai jaunimo Taizé susitikimai, kuriuos organizuoja Taizé vienuolyno broliai. Tokie susitikimai vyko Paryžiuje, Barselonoje, Varšuvoje, Miunchene, Budapešte, Ženevoje ir daugelyje kitų Europos miestų. Šiuos susitikimus rengia Taizé bendruomenė, prieš daugiau nei 60 metų įkurta brolio Roger. Šis iš Šveicarijos kilęs vyras karo metais įsikūrė Taizé kaimelyje Prancūzijoje, kur pradėjo organizuoti karo pabėgėlių priėmimą, nepaisant jų religijos ar tautybės. Vėliau prie brolio Roger prisijungė keletas draugų ir jie galėjo sudaryti savo pirmąją bendruomenę. 1949 m. broliai davė pirmuosius įžadus, o 1952–1953 m. Roger parėngė bendruomenės regulą.

Šiandien bendruomenė vienija apie šimtą brolių – katalikų ir įvairios kilmės protestantiškų konfesijų atstovų – iš beveik trisdešimties šalių. Ši bendruomenė visame pasaulyje liudija ekumenizmo viltį bei darbuojasi dėl susipriešintų tautų susitaikymo. Bendruomenės broliai pragyvena tik iš savo darbo. Jie nepriima dovanų ar aukų. Be to, jei kuris nors brolis paveldi savo šeimos turta, bendruomenė visa tai atiduoda vargšams.

1970 m. Taizé bendruomenės brolis Roger iškėlė idėją sukviesti jaunimą susitikti, susitikimo metu bendromis jėgomis „ieškoti kelių į krikščionių susitaikinimą ir visuotinę taiką“. Taip atsirado judėjimas „Pasitikėjimo piligrimystė žemėje“. Pirmasis Europos jaunimo susitikimas įvyko 1978 m. Paryžiuje.

37-tasis Taizé Europos jaunimo susitikimas buvo surengtas Čekijos sostinėje Prahoje. 2014 m. gruodžio 29 – 2015 m. sausio 2 dienomis Prahos miestas pražydo jaunų piligrimų iš visos Europos gausa. Apie 30 000 jaunų žmonių šiais metais susirinko į Čekijos sostinę kartu melstis, giedoti, dalintis savo tikėjimu. Į Europos širdį atvyko net 9 autobusai ir iš Lietuvos, tai apie 400 jaunų lietuvių. Visi buvo sveitingai priimti čekų šeimose ir parapijose, įnešdami į Bažnyčios gyvenimą gryną šv. Dvasios vėją. Kelias dienas neatpažįstamai pasikeitė Prahos veidas, metro bei tramvajuose skambėjo muzika ir giesmės, miesto gatvės buvo pilnos jaunatviško džiaugsmo ir entuziazmo. Europos jaunimas rytais meldavosi parapijose, o vakarais tūkstantinės minios išsiskirstydavo po didžiules parodų centrų sales dar gilesnei maldei ir bendrystei. Jauni katalikų, ortodoksų bei protestantiškų konfesijų krikščionys savo bendra malda atliepė į Jėzaus troškimą, kad visi krikščionys būtų viena. Brolis Aloyzas, dabartinis Taizé vyresnysis, savo viename mąstyme Europos jaunimui pastebėjo: *Kristus paaukojo savo gyvybę, norėdamas suburti visus žmones į vieną didelę šeimą. Jis ragina savo pasekėjus būti jo taikos ir ramybės pasaulyje ženklų. Tam, kad taptume tokiu ženklų, negalima delsti siekiant krikščionių susitaikymo.*

www.taize.fr/lt nuotr.

Mums, visiems krikščionims, rūpi kuo greičiau rasti atsakymą į štai ką: kaip savo gyvenimu liudyti tai, jog įmanoma eiti vienybės keliu gerbiant įvairovę?

Naujuosius metus jauni Europos žmonės sutiko parapijose maldos vigilijoje ypatingai meldžiantis už taiką pasaulyje.

Šis Taizé Europos jaunimo susitikimas Prahoje buvo surengtas antrą kartą, pirmasis įvyko 1989–1990 metais tuometinei Čekoslovakijai vos išsivadavus iš komunizmo gniaužtų. Prahoje tuomet jautėsi didelis dvasinis atgimimas. Tuometinis legendinis pirmasis Čekoslovakijos prezidentas Vaclav Havel taip apibūdino Taizé susitikimą: „Pasitikėjimo piligrimystė žemėje mums padeda ieškant per totalitarinio režimo dešimtmečius prarastų tikėjimo šaltinių ir naujų dvasinių vertybių.“

Praėjus 24 metams Prahoje situacija neatpažįstamai pasikeitė, šiuo metu Čekija yra laikoma viena labiausiai ateistiškai nusiteikusių šalių Europoje. Tikinčiųjų čia vos keletas procentų. Tai sąlygojo komunizmo žaizdos, tam tikros socialinės ir kultūrinės aplinkybės. Tad šis jaunimo susitikimas buvo tam tikra dovana Prahos miestui vėl iš naujo atrasti savo krikščioniškas šaknis. Upės besimeldžiančio, begiedančio jaunimo norom nenorom priminė Čekijos sostinės gyventojams, kad Bažnyčia dar nėra mirusi, ji nėra skirta vien senukams, nes tūkstančiai jaunų žmonių čia atvyko paliudyti džiaugsmą būti krikščionimis. Tūkstančiai čekų šeimų turėjo peržengti nepasitikėjimo barjerus priimdami jaunus piligrimus iš visos Europos. Jie sveitingai atvėrė savo namų duris ir širdis, tuo pačiu buvo apdovanoti nepamainomu šv. Dvasios džiaugsmu. Kai kurios šeimos buvo priėmusios piligrimus ir prieš 24-erius metus, jos liudijo, kad visus tuos metus jie gyveno piligrimų palikta Taizé dvasia.

Šiame susitikime buvo ypatingai meldžiamasi už

taiką pasaulyje. Apie taiką diskutavome parapijose mažose jaunimo grupelėse. Mūsų parapijoje buvo grupelė jaunimo, su savo kunigu atvykusių iš Ukrainos. Jie mums liudijo, kad karo kirvis nėra vien Ukrainos problema, jis kabo virš viso pasaulio, kad mes visi be išimties esame atsakingi už taiką. Diskusijų grupelėje dalyvavęs tėvas pranciškonas iš Lenkijos pastebėjo, kad taika nėra kuriama tik kovojant prieš karą, tačiau mažinant pasaulyje neteisingumą ir neturtingųjų šalių atskirtį. Skurdas ir badas Trečiojo pasaulio šalyse griaua taikos tiltus.

Broli Aloyzas, šiuo metu Taizé bendruomenės vyresnysis, per vienas bendras Taizé pamaldas jaunimui kalbėjo:

Net ir šiandien, kai pasaulyje tvyro įtampa, taika yra įmanoma. Mūsų susitikimas aiškiai liudija, jog kiekvienoje tautoje yra žmonių, kurie siekia taikos.

Šiomis dienomis meldimės už tuos, kurie kenčia nuo smurto ir karo Ukrainoje, Artimuosiuose Rytuose ir kitur: Čia su mumis esantiems libaniečiams taip pat puikiai žinomi jų regiono išbandymai. Jų šalis priglaudžia tūkstančius pabėgėlių iš Irako ir Sirijos. Norėčiau jiems pasakyti, jog mes esame su jais savo maldoje ir širdyse.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

| Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Šiandien turime puikią progą pagirti JAV slaptąsias tarnybas. Amerikiečių žvalgybininkai pasveikinimų tikrai nusipelnė. Amerikietiškoji sėkmė – aki-vaizdi.

Rusijos FSB nieko nenuokė

Ji ypač ryški pastarųjų metų nesėkmių fone: Edward Snowden pabėgimas ir išdavystės, WikiLeaks tinklapyje paskelbti konfidencialūs dokumentai, nutekėjusi informacija, jog amerikiečiai seka su Kremliaus diktatoriumi begėdiškai flirtuojančius Europos Sąjungos vadovus, dirbtinai eskaluojami pranešimai apie Rytų Europoje tikrai ar tariamai veikusius CŽV kalėjimus...

Taip pat ne sykį liūdnam apgailestavome, kodėl JAV žvalgybininkai nesugebėjo numatyti, kas iš tiesų yra Vladimiras Putinas – kokioms avantiūroms bei intervencijoms intensyviai ruošiasi šis Kremliaus diktatorius.

Dabar gi matome, jog Amerikos žvalgyba – ne tokia silpna, kaip ją bando piešti Baltijos valstybių ir JAV draugystės kritikai. Pasirodo, nepaisant klaidų, amerikiečių slaptosios tarnybos, – kietas riešutas, kurį nelengva išgliaudyti net Baltijos valstybių ir JAV draugystės oponentų išliaupsintoms Rusijos žvalgyboms.

Būtent – šį sykį apsižioplino visos V. Putino globojamos slaptosios tarnybos, neišskiriant FSB (Federalnaja sluzba bezopasnosti), GRU (Glavnoje razvedyvatelnoje upravlenije) ir SVR (Služba vnešnej razvedki). Kaip, kada ir kodėl Rusijos analitikai – saugumiečiai atsidūrė kvailio vietoje?

Vakarų pasaulio pasitikėjimą praradęs Kremliaus diktatorius sumanė flirtuoti su JAV pašonėje esančia Kuba. Nurašė milžiniškas Kubos skolas, pažadėjo Kubai nuolaidų, lengvatų. Žodžiu, kūrė ekonominio, karinio bendradarbiavimo planus. V. Putinas tikėjosi, kad Kuba ir vėl taps nuolat Amerika erzinančia rusiška rakštimi. Kremliaus vadovybė buvo įsitikinusi, kad Kuba – jų rankose.

Ir štai Kremlui – skaudus amerikietiškas antausis. Pasirodo, Kuba pastarusius kelerius metus ieškojo draugystės ne su Rusija, o su Amerika. Slapčiausias Washingtono ir Havanos derybos truko keletą metų, joms tarpininkavo net Vatikanas. Bet V. Putino saugumiečių ordos apie tai nieko nežinojo. Net nenuokė.

Amerikietiški perverbavimai – labai reikalingi

Belieka tikėtis, jog panašių žvalgybinių kombinacijų Amerikos specialistai paruošė ir daugiau. Juk kaip būtų šaunu, jei paaiškėtų, kad, sakykim, milijonus eurų iš Rusijos savo partinei veiklai melžianti ir kol kas V. Putinu atvirai besižavinti prancūzė Marin Lepen slapta derasi su amerikiečiais dėl galimybės pabėgti iš rusiškų barikadų?!

Amerikietiški perverbavimai – labai reikalingi. Amerikietiški perverbavimai būtų ypač praverstų Bulgarijai, Slovėnijai, Čekijai. Štai viename iš paskutiniųjų žurnalo „IQ“ numerių paskelbtas savaitraščio „The Economist“ apžvalgininko ir Europos politikos analizės centro Washingtono bendradarbio Edward Lucas interviu „Baltijos šalys – ne silpniausia grandis“. E. Lucas tvirtina, kad Rusijos įtaka šiuo metu didžiausia ne Baltijos valstybėse, o Bulgarijoje, „nes ši šalis yra didžiausia Rusijos sėkmės istorija Europoje“.

Atsakinėdamas į „IQ“ politikos apžvalgininko Mariaus Laurinavičiaus klausimus E. Lucas taip pat stebisi, kokią stulbinančią įtaką Maskva daro Vengrijos, Slovakijos, Čekijos politikams, kaip sumaniai įkėlusį savo koją į Slovėniją ir Kroatiją...

Tad Lietuvai privalu džiaugtis amerikietiška sėkme Kuboje bei tikėtis, jog panašių amerikietiško kombinacijų galbūt sulauksime ir Europos Sąjungoje.

Amerikietiška sėkme lietuviai neskuba džiaugtis

Tačiau amerikietiška sėkme džiaugtis mes neskubame. Kol kas tik filosofas, rašytojas Vytautas Rubavičius tinklapyje delfi.lt paskelbė tekstą, kuriame ryškiai, vaizdingai, kaip ir priklauso plunksnos meistrui, įvertino V. Putino pralaimėjimą Kuboje (straipsnis – „Netikėtas ir žiaurus smūgis Putinui“).

Pasidžiaukime JAV slaptųjų tarnybų sėkme

GINTARAS VIŠOCKAS

Užuot palinkėję Amerikos slaptosioms tarnyboms sėkmės, mes vis užsispyrę ieškome būtų – nebūtų CŽV kalėjimų. Džiūgaujame, kai Baltijos valstybėse JAV dislokuoja savo tankus ir „žaliausias beretes“. Ir tuo pačiu pasimetę nežinome, kaip reaguoti į pranešimus apie Lietuvoje neva egzistavusį CŽV kalėjimą, kuriame, girdi, drastiškais priemonėmis tardyti terorizmu įtariamais asmenys.

Argi besiblaškydami tarp „gerai“ ir „blogai“ mes netampame dviveidžiais? Lietuvoje dislokuoti amerikiečių kariai – saugumo garantas, o CŽV objektai – didžiausias blogis? Filosofiskai žvelgiant, tarp JAV karių ir JAV slaptųjų tarnybų – menkutis skirtumas. Abi įstaigos priklauso jėgos struktūroms.

Lietuvai vertėtų kuo greičiau užmiršti dirbtinai kurstomą CŽV pastatų temą dar ir dėl to, kad atkakliausi CŽV kalėjimų ieškotojai į slaptųjų tarnybų darbo metodus siekia žiūrėti... žmogaus teisių gynėjų akimis. Tarsi slaptosios tarnybos būtų sukurtos humanizmo ir tolerancijos puoselėjimui.

Kuo daugiau triukšmo, tuo geriau?

Esama ir politikų, kurie siekia kuo didesnio triukšmo – slaptus dalykus ragina mėnesių mėnesiais analizuoti specialiose Lietuvos Seimo komisijose, kad ši išties subtili, kebli, paini tema dar labiau apaugtų šamokso teorijomis. Štai parlamentaras Povilas Gylys kviečia CŽV kalėjimų egzistavimo temą svarstyti ne Lietuvos Generalinėje prokuratūroje, o Lietuvos Seimo specialiojoje komisijoje, tarsi nežinotų, jog iš tokių komisijų darbo – daug triukšmo, bet mažai naudos.

Parlamentaras P. Gylys straipsnyje „CŽV kalėjimai ir galima prekyba suverenitetu“ (Irs.lt, 15min.lt) net sako, esą toks Lietuvos žingsnis būtų lyg ir puikus Amerikos Senato komisijos veiklos tęsinys. Ar tikrai – puikus tęsinys? Ar tokiu būdu neišvilsime į Amerikos vidaus intrigas, kurių eskalavimas naudingas Rusijos slaptosioms tarnyboms?

Keistas Jurgio Jurgelio pastebėjimas

Ypač iškalingas buvusio VSD direktoriaus Jurgio Jurgelio komentaras. Gilindamasis į CŽV kalėjimų temą Lietuvoje jis svetainėje delfi.lt įrodinėja: „Kai tenka dirbti su CŽV, vis dėlto pravartu galvoti ne CŽV, o savo galva. Tai daro estai ir bėdų su CŽV kalėjimu neturi“.

Įdomu, kad panašiai – vadovautis ne CŽV, o savo galva – pataria ir neseniai savo tikrąjį veidą atskleidęs Rusijos slaptųjų tarnybų šnipas Uno Puuseppe. Šis pagrindinėje Estijos slaptosios tarnyboje KAPO (rusiškosios FSB analogas) daug metų dirbęs

vyras pasirodė esąs Rusijos slaptųjų tarnybų „kurmis“. Su Rusijos slaptosioms tarnybomis jis užmezgė ryšį 1996-aisiais. Remiantis Rusijos televizijos NTV laidomis, U. Puuseppe pradėjo talkinti Rusijos slaptosioms tarnyboms todėl, kad pamatė, į kokią prarają ritasi ... Estija, ranka rankon bendradarbiaudama su JAV Centrine žvalgybos valdyba (CŽV).

Duodamas interviu NTV televizijai (laidos pavadinimas – „Mūsų žmogus Taline“), Rusijos šnipas ilgai apgailestavo, jog KAPO ir CŽV bendradarbiauja beveik visose srityse. Saugiai į Rusiją prieš trejetą metų pasitraukusio „kurmio“ manymu, draugystė su CŽV – labai blogas Estijos pasirinkimas. Remiantis Rusijai talkinuso U. Puuseppe žodžiais, Estija nieko kito neveikia, tik pataikauja Amerikos slaptosioms tarnyboms: rengia bendras operacijas, keičiasi informacija, derina kiekvieną svarbesnį žingsnį...

Teisybės dėlei pasakius, apie bendradarbiavimą dėl CŽV objektų steigimo Estijos teritorijoje U. Puuseppe neužsiminė. Tačiau išklausus visą interviu aišku, kad, šio šnipa įsitikinimu, Estijos slaptosios tarnybos nuo pradžios iki galo šoka pagal CŽV dūdelę. Vaizdžiai tariant, Estijos KAPO ir Amerikos CŽV – neperskiriami broliai.

Tad ar tikrai tikslus buvęs VSD direktorius tvirtindamas, girdi, Estija vadovaujasi vien savo galva?

Dėl ko priekaištaujama Ukrainos slaptosioms tarnyboms?

Norint suvokti, kokia pavojinga CŽV kalėjimų tema Lietuvai, verta paanalizuoti ir daugiau rusiškų informacinių šaltinių, kuriuose koneveikiama Amerikos CŽV (Centrinė žvalgybos valdyba).

Susiraskime „Ria Novosti“ bei compromat.ru paskelbtą Nikolajaus Mališevskio straipsnį apie Ukrainos slaptosios tarnybos SBU vadovą Valentina Nalivaičenko („Agentas Valentinas Nalivaičenko savo ‘kontorą’ pavertė CŽV filialu“). Kokia didžiausia SBU direktoriaus V. Nalivaičenkos nuodėmė? Ogi sėkmingas bendradarbiavimas su CŽV.

Tik pamanyk, ukrainietiškas slaptąsias tarnybas pavertė „CŽV filialu“, „ukrainietiška žvalgyba ir kontržvalgyba reorganizuojama pagal JAV ir Didžiosios Britanijos slaptųjų tarnybų analogus“, „SBU agentams liepia palaikyti nuolatinių ryšių su Kijeve reziduojančiais CŽV agentais“, „SBU būstinėje vienas aukštas atiduotas CŽV darbuotojams“, „JAV diplomatai įsileisti į iškilmingas žvalgybos mokslus baigusius Ukrainos penktakursių palydėtuves“, „kiekvieną savo žingsnį derina su CŽV kuratoriais“...

Taigi Rusiją siutina Ukrainos slaptųjų tarnybų noras vadovautis ne vien savo, bet ir CŽV patirtimi. Rusija išsiduoda – jai labiausiai patiktų, jei Ukrainos žvalgai ir kontržvalgai ignoruotų CŽV rekomendacijas, prašymus bei pasiūlymus.

Žodžiu, jei Rusija nori, kad mes ignoruotume, elkimės atvirkščiai – neignorukime. Taip bus ir saugiausia, ir protingiausia.

Sveikinimas Lietuvai

Atkelta iš 1 psl.

NASDAQ (angl. *National Association of Securities Dealers Automated Quotations*) – 1971 m. New Yorke įsteigta JAV birža, skirta greitai besivystančių ir augančių smulkių bei vidutinių mokslo ir technikos naujovėms imlių įmonių kapitalų kaupimui. Ši birža yra populiariausia aukštų ir naujų technologijų bendrovių akcijų rinkoje, kurioje nustatomos daugiau nei 5 tūkst. bendrovių akcijos, čia vyksta intensyviausios apimties prekyba vertybiniais popieriais pasaulyje. Grupė žinoma Nasdaq-OMX vardu, kontroliuoja ir vykdo NASDAQ

akcijų mainus New Yorke. Ji taip pat prekiauja aštuoniuose akcijų punktuose Europoje ir valdo trečdalį Dubajaus akcijų biržos. NASDAQ akcijų indeksas yra vienas pagrindinių akcijų rinkos būseną atspindinčių indeksų pasaulyje.

LR gen. konsulato New Yorke info ir nuotr.

Džiugią akimirką stebėjo ir naujasis LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius (8-tas iš k.).

URM-ELTA nuotr.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Long Islande išrinkti šauniausieji metų lietuviai

RASA MITRULIČIENĖ

Išbrėško gražus ir saulėtas gruodžio 13 d. rytas Rytiniame Long Islande, bet čia gyvenantiems veikliems lietuviams tą dieną džiaugtis puikiu oru nebuvo kada. Daug darbų dar reikėjo nuveikti prieš vakare vykiantį kalėdinį vakarėlį. Šis vakaras buvo ypatingas visiems mūsų bendruomenės nariams, nes vakaro metu rinkome Rytinio Long Islando metų „pačius pačiausius“.

Ir štai ta ilgai laukta ir žavinga akimirka. Vakaro svečius pasitiko raudonas kilimas, taurė šampano ir scena, pilna vakaro rėmėjų. Visi vakaro dalyviai buvo nufotografuoti profesionalaus fotografo, mūsų bendruomenės nario Geoffrey Cheshire.

Skambant „Aleliuja“, į sceną įeina A. Kazickienės lituanistinės mokyklėlės mokinė Vilija Baumilaitė. Ji perskaito Algimanto Baltakio eilėraštį „Ar daug žmogui reikia?“, pasveikina visus svečius su artėjančiomis šv. Kalėdomis ir Naujais metais. Tada į sceną pakviečiami vakaro vedėjai Rasa Mitrulevičienė ir Kęstutis Jankūnas. Truputį papokštavę ir pasveikinę svečius, į sceną pakviečiame pirmąją mūsų vakaro viešnią, JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto valdybos pirmininkę Sigitą Šimkuvienę. Sigitą pasidžiaugė, kad jaunos apylinkės energija neblėsta ir į renginį atėjo daug gražaus jaunimo. Pirmininkė pristatė du puikius JAV LB leidinius – „JAV Lietuvių Bendruomenės naujienos“ ir žurnalą anglakalbiams „Bridges“. S. Šimkuvienė įteikė garbės ženkluką Kazickų šeimos fondo New Yorko biuro generalinei direktorei Neilai Baumilienei už paramą Lietuvių išsivijojimo studentų stažuotės (LISS) programai. Padėjo Krašto valdybos pirmininkei, kad nepamiršta mūsų apylinkės ir visada su malonumu apsilanko mūsų renginiuose, į sceną pakviečiame antrąją mūsų svečią, New York apygardos pirmininką Algirdą Grybą. Algirdas pasveikino visus susirinkusius ir daugiau dėmesio skyrė ateinantiems rinkimams į JAV LB tarybą, kurie vyks šių metų gegužės mėnesį. New York apygarda apsiėmė vadovauti ir kuruoti ateinančius rinkimus.

Po sveikinimų prasidėjo „Auksinių snaigių“ apdovanojimų pristatymas. Turėjome septynias nominacijas, kiekvienai buvo išrinkti keturi žmonės, gavę daugiausiai balsų išankstiniuose balsavimuose. Kiekvienai nominacijai pristatytam kandidatui buvo parinkta užduotis, tad dar neapsisprendusieji galėjo įsitikinti, kuris iš jų geriausias. Balsavimas vyko visiškai slaptai, balsai buvo skaičiuojami po kiekvienos rungties. Taigi Rytinio Long Islando patys šauniausieji, geriausi ir puikiausieji: *Metų lietuve* buvo išrinkta Martyna Ulskienė, *Metų menininke* tapo Jolanta Vilčinskienė, *Metų sportininku* – Justas Klimavičius, *Metų humoristu* – Kęstutis Jankūnas, *Metų dainininke* – Rita Klimavičienė, *Metų šokėju* – Rolandas Stukonis, *Metų pora* išrinkti Renata ir Geoffrey Cheshire.

Rytinio Long Islando lietuviai smagiai šventė Kalėdas ir išrinko bendruomenės „pačius pačiausius“. Geoffrey Cheshire nuotraukos

Iš kairės: Rimas Vaičaitis, Sigitą Šimkuvienė, Tomas Mitrulevičius, Rasa Mitrulevičienė ir Algirdas Grybas.

Po nugalėtojų paskelbimo svečiai galėjo pasivaikinti gardžiais patiekalais ir truputį atsipūsti. Vėliau vyko mūsų kasmetinė ir šiemet labai gausi loterija. Loteriją rėmė daugiau kaip penkiasdešimt kompanijų ir šeimų. Loterijos metu buvo galima laimėti dovanų korteles į grožio salonus, restoranus, kavines, parduotuves, bilietus į teatrą ir dar daug puikių dovanų.

Po oficialios dalies prasidėjo diskoteka, kuri tęsėsi iki vidurnakčio. Ne veltui sakoma, kad Kalėdos yra stebuklų metas – tai, koks stebuklas įvyko tą vakarą Rytiniame Long Islande, žodžiais sunku nusakyti, visa tai reikia pamatyti.

Rasa Mitrulevičienė – JAV Lietuvių Bendruomenės Rytinio Long Islando apylinkės pirmininkė

Pirmos Kalėdos kartu

Gruodžio 20 dieną lietuviška mokyklėlė „Banginukas“ Nantucket saloje, Massachusetts valstijoje, labai smagiai šventė pirmąsias Kalėdas. Į šventę susirinko beveik visi lietuvių kilmės vaikai ir jų tėveliai, gyvenantys Nantucket saloje. Tai buvo pirmoji tokia didelė „Banginuko“ šventė, skirta vaikams.

Marijos Miškinienės nuotr.

Bostoniškiei per Kalėdas prisiminė visus metų laikus

DALIA SHILAS

Gruodžio 14 dieną Bostono lituanistinė mokykla (BLM) pakvietė lietuvių bendruomenę į kalėdinę „Eglutę“. Spektaklis „Metų ratas“ buvo sukurtas pačių mokytojų ir mokinių bei buvo skirtas poeto Kristijono Donelaičio 300-ioms metinėms paminėti. Fotoreportaže – šventinės akimirkos.

„Štai pagaliau ir Velykos!“ su lopšelio ir darželio „kiškučiais“. Kairėje – muzikos mokytoja Simona Minns ir lopšelio mokytoja Ieva Račkutė. Šventinės girliandos – Jono Stundžios.

„O po Velykų, netoli ir Sekminės“, – pranešė Kristijonas Donelaitis (devintokas Audrius Šebeda – kairėje). Dešinėje – mokytoja Renata Bazikienė su savo ketvirtokais.

„Palaukit, girdžiu merginas dainuojant, juk jau ir Joninės atėjo!“, – priminė K. Donelaitis ir mokytojos Kristinos Krikščiukaitės šeštokai.

„Vasara baigėsi, laikas pailsėti po darbų – derliumi pasidžiaugti!“ Savo „derliumi“ šiemet ypatingai džiaugėsi suaugusiųjų klasės mokytoja, „Kristijono Donelaičio“ mama, Irena Šebedienė (dešinėje): „Mano 'mergaitės ir berniukai' prieš kelias savaites net neįsivaizdavo, kad vaidins Dėdę Rudenį, skaičiuos daržoves, deklamuos Justino Marcinkevičiaus eilėraštuką 'Rudens skundas', ar dainuos populiarią Lietuvoje dainą 'Aš nuskinysiu žiedą, puikų astros žiedą...!' Ačiū direktorei Gailai Narkevičienei už idėją ir pakvietimą, kurio iš karto dar rimtai nepriėmėme.“

Du J. Marcinkevičiaus eilėraštuko 'Rudens skundas' ('U ti ti šalta'), posmelius pernai klasėje mokėsi mano pirmokės dvynukės, – pasakoja jau dešimtį metų su pertraukomis BLM dirbanti Irena. – Važiuodamos į mokyklą vis kartodavome. Sugalvojau eilėraščių panaudoti su savo 'pradinukais' suaugusiais, kaip tarties ir atminties lavinimo pratimą. Išmokus du posmelius mintinai, pasiūliau mokslo metų pabaigoje apsilankyti pas pirmokus ir jiems padeklamuoti – parodyti vaikams, kad ir suaugusieji mokosi lietuviškoje mokykloje, ir nustebinti juos jiems pažįstamu eilėraščiu. Atsinešėme mini dekoracijas, saldainių, lietuviškai prisistatėme, pabendravome ir padeklamavome išmokus du posmelius. O 'Eglutei' išmokome visus keturis ir pralenkėme pirmokus“, – juokauja Irena.

Iš devynių studentų net septyni yra nelietuvių kilmės. Žiūrovus, tarp jų ir pirmą kartą į lietuvių klubą atvykusią „aktorius“ Paul (dešinėje su agurkais ir pupa) žmoną, Lietuvos dainininko Virgijo Stakėno seserį, pradžiugino ne tik jų padeklamuotos eilės, bet ir padainuoti keli posmeliai iš V. Stakėno atliekamos dainos „Ateis rudenėlis“.

„Man viskas labai patiko“, – mokytojai po „Eglutės“ parašė Dėdę Rudenį vaidinęs Bruce (sėdi viduryje) – „Eglutė“ buvo ir „crash course“ ir egzaminas“.

Devintokai su Vėlinių žvakutėmis, skambant Liepos Ivanauskaitės smuikui. Mikas Masterson (centre) kartu su Matu Buivydu paruošė „Eglutės“ programėlę. Po vaidinimo kai kurie tapę „nyktūkiais“ sunėšė ir kalėdinių dovanų maišus.

„Kalėdos ne už kalnų“, o Kalėdų Senelis (Tomas Girnius) jau čia su daug dovanų! Scenoje – BLM „choras“ po „Džiaugsmingų Šventų Kalėdų“ ir „Kalėdos“ kūrinų. Dainas mokino ir gitara bei pianinu akompanavo Simona Minns, smuiku pritarė Liepa Ivanauskaitė. Dešinėje – „Eglutės“ režisierė BLM direktorė Gaila Narkevičienė.

Dalios Shilas nuotraukos

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

ASS Čikagos skyrius atšventė Akademinių skautų sąjūdžio 90 metų jubiliejų

Šaltą rudens vakarą Akademinių skautų sąjūdžio (ASS) nariai rinkosi į Willowbrook salę iškilmingai atšventi Sąjūdžio 90 metų jubiliejų. Pokylį pradėjo v.s. fil. Svajonė Kerelytė. Pasveikinusi visus susirinkusius, ji trumpai apibūdino Sąjūdžio istoriją. Tylos minute buvo pagerbti amžinybėn iškeliavę ASS nariai.

Susirinkusius į jubiliejinę šventę sveikino iškilminge dalyvavęs LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, pažymėdamas, kad konsulatas taip pat pradėjo savo veiklą prieš 90 metų. Ateitininkų vardu sveikinimo žodį tarė Šiaurės Amerikos ateitininkų valdybos pirmininkė Rasa Kasniūnienė. Sveikinimai raštu buvo gauti iš: Lietuvių skautų sąjungos (LSS) tarybos pirmininko v.s. fil. Gintauto Taoro ir Korp! Neo-Lithuania pirmininko Eduardo Modesto. Salėje dalyvavo Korp! Neo-Lithuania atstovas fil. Jonas Gražys.

Invokaciją sukalbėjo ASS Dvasios vadė fil. Erika Brooks. Iškilmingai sueigai vadovavo fil. Audrius Aleksišūnas. Sueiga buvo pradėta vėliavų įnešimu ir Lietuvos himnu. Filisterių skautų sąjungos (FSS) Čikagos skyriaus pirmininkė, fil. Aušrelė Sakalaitė buvo pakviesta vesti filisterių pakėlimų ritualą. Į filisterius buvo pakeltas senj. Albinas Liubinskas.

Akademinio skautų sąjūdžio pirmininkas v.s. fil. Ričardas Chiapetta pristatė ASS narius, kurie buvo pakelti į garbės narių eiles: fil. Antanas Paužolis, fil. Gintaras Plačas ir fil. Zita Rahbar. Šventėje dalyvavo naujas garbės narys fil. A. Paužolis.

ASD rikiuotė

Fil. Jūratės Variakojienės nuotr.

FSS Čikagos skyriaus pirmininkė fil. Aušrelė Sakalaitė jau baigė savo kadenciją. Ji padėkojo valdybai ir įteikė jos nariams po dovanėlę. Po iškilmingos sueigos prieš vakarienę fil. kun. Antanas Gražulis sukalbėjo maldą.

Fil. Ričardas Chiapetta pakėlė tostą už Akademinių skautų sąjūdį. Buvo sugiedota „Ilgiausių metų“. Po to svečiai vaišinosi skaniai pagamintais Willowbrook restorano patiekalais.

Po vakarienės fil. Donatas Ramauskas papasakojo, kaip vyksta pasiruošimas Skautijos 100-mečio jubiliejui. Šokiams grojo „Greg's Fender Benders“. Svečiai ilgai šoko, dainavo, dalijosi vakaro išpūdziais ir prisiminimais.

Ad meliorem!

Sesė Svajonė

„Sietuviečių“ kalėdinė sueiga

Smagu susitikti ir pabūti visoms kartu

Vilijos Kerelytės nuotr.

Dalis FSS Čikagos skyriaus valdybos narių su LR gen. konsulu Marijumi Gudynu. Iš k.: fil. diak. Erika Brooks, fil. Jūratė Variakojienė, fil. Aušrelė Sakalaitė, kons. Marijus Gudynas, Gintarija Gudynienė, fil. Rasa Aleksišūnienė, fil. dr. Vilija Kerelytė ir fil. Birutė Vilutienė.

Fil. Taiydos Chiapettos nuotr.

Akademikai Mišiose už mirusius narius. Iš kaires: fil. Rasa Aleksišūnienė, fil. Danguolė Bielskienė, fil. Jonas Variakojis, fil. Aras Galinaitis, fil. Audra Brooks, fil. Aleksandra Stalionytė, fil. Audrius Aleksišūnas, fil. Aušrelė Sakalaitė, fil. Erika Brooks, fil. Ričardas Chiapetta, fil. Jūratė Variakojienė.

Fil. R. Variakojytės-Staniškienės nuotr.

Tokios dabar dienos: geros, įdomios, pilnos puikių linkėjimų ir džiaugsmo – tiesa, kasmet pasikartojančio, bet kaskart tarytum naujo. Laimingi tie, kurie turi šio iš širdies kylančio džiaugsmo ir gali pasidalinti juo su kitais. Tas džiaugsmas iškyla tada, kai rimtai suvokiama Kalėdų prasmė.

Prieš kiekvienas Kalėdoms – Kristaus gimimo prisiminimui – Sietuvos vyresnių skaučių draugovės narės suvažiuoja pasidžiaugti, pabendrauti. Jas jungia jaunystėje duotas įžodis Dievui, Tėvynei ir Artimui. Mums visoms rūpi išsaugoti tą nematomą dvasinę jungtį, be to, mus riša ir tautinė giminytė.

Sietuvos draugovei vadovauja sk. filisterė dr. Vilija Kerelytė, kuri, pradedant sueigą, išdalino šešioms sesėms eiliuotus linkėjimus iš kitų šalių, kuriose yra skaučių vienetai – Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje, Australijoje ir Amerikoje. Perskaičius linkėjimus buvo uždegtos Kalėdų šventinės žvakės – tai aukštesnių dvasinių vertybių išraiška. Susėdusios prie Kalėdinio sta-

lo ir laužydamos tradicinį kalėdaitį pasijutome esančios tos pačios didelės šeimos narėmis. Atrodo, kad mums bendrauti nebekliudo nei platusis Atlantas, nei didžiausi nuotoliai. Savo minties sparnais nugalime visas fizines kliūtis ir savo širdimis jungiamės į vieną lietuvišką skautišką šeimą, kuriai kalėdaitis tampa vienybės ženklu. Gardžiavomės kūčių tradiciniais valgiais, linkėdamos sveikatos ir laimingų Naujųjų metų. Suprantama, kad Kūčių vakarienės vyksta kiekvienoje šeimoje tarp savųjų.

Kalėdinėje Sietuvos sueigoje dalyvavo 25 sesės. Skautėms, negalinčioms dalyvauti sueigoje dėl ligos ar kitų priežasčių, buvo pasirašyti ir išsiųsti kalėdiniai sveikinimai. Draugininkė Vilija Kerelytė pranešė, kad ji ir visos draugovės valdybos narės sutiko likti tose pačiose pareigose dar vieneriems metams. Draugininkė V. Kerelytė išdalino visų ateinančių metų sueigų planą. Jokių diskusijų nebuvo.

Kalėdinė sueiga baigta susikabinus rankomis giedant „Ateina naktis“.

Sietuvietė Marija

Brangiai sesei A. a. v.s. fil. DALEI LUKIENEI pasitraukus iš šio pasaulio, jos vyrui Algiui Lukui, jos seseriai Dainai Dirvonienei ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

LSS archyvas/muziejus
Gediminas Deveikis, Rimantas Penčyla,
Romas Puodžiūnas, Šarūnas Rimas

Paskutinis pasikalbėjimas

Arūno Klibo nuotr.

LAIMA APANAVIČIENĖ

2014 m. gruodžio 11 dieną po sunkios ligos, eidama 77 metus, mirė aktyvi Lietuvių skautų sąjungos ir JAV Lietuvių Bendruomenės narė, buvusi JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė archyvų reikalams Dalė Teresė Lukas (Lukienė).

Mieloji Dale, pusė trijų nakties. Prabudau garsiai per miegus šaukdama: „Kaip mirė?! Negali būti!“ Mat susapnavau, kad kažkas pranešė apie Tavo mirtį (tai buvo tik sapnas, apie Tavo mirtį aš sužinojau daug anksčiau). Bandžiau vėl užmigti, varčiausi, į galvą lindo prisiminimai. Supratau – neužmigsiu, kol nepasikalbėsiu su Tavimi. Deja, tas pasikalbėjimas bus paskutinis. O atmeni, kaip mes mėgdavome pasikalbėti? Tiesa, ne kasdien, tačiau jei jau susiskambindavome arba, Tau atskridus į Čikagą, būtinai susitikdavome ir pasikalbėdavome. Kalbėdavai ramiai, lėtai plaukiančiu balsu. Malonu būdavo Tavęs klausytis. Tiesa, šį kartą kalbėsiu aš viena. Tu tik paklausk, tyliai, su savo ypatinga, vos matoma šypseną lūpose.

Keistai susiklosto tas gyvenimas. Gyvenimo kelyje susitinki žmones, kurių nepažinojai daugybę metų, net neįsivaizdavai, kad tokie gyvena šioje žemelėje. Tačiau vieną dieną nei iš šio, nei iš to likimas suteikia tokią galimybę, ir tu juos susitinki. Sutinki, kad jie taptų ne šiaip sau pažįstamais, bet tavo bendraminčiais. Tokia buvai man Tu, Dale.

Gimusi Marijampolėje 1937 m. gegužės 10 d. Apolonijos Kondrotaitės ir Artūro Koklio šeimoje, sovietams okupavus Lietuvą, atsidūrei Vokietijoje. Vėliau, kaip ir daugelis kitų lietuvių, perplaukei Atlantą ir jau visam gyvenimui įsikūrei JAV.

Svajojai tapti žurnaliste, tačiau, tėvų atkalbėta, pasirinkai chemiją (studijavai Mount St. Joseph kolegijoje Clevelande, Ohio). Kažkada, sužinojusi, kad aš taip pat baigusi chemiją, sakei, kad šis mokslas išėjo tau į naudą,

mat vėliau, ieškodama bibliotekinės darbo (Maryland universitete apsigynei bibliotekinkystės magistrą), radai jį mokslinėje bibliotekoje, kur darbuotoja su tokiu išsilavinimu labai vertino. Ilgus metus išdirbai Nacionalinio sveikatos instituto Nacionalinėje medicinos bibliotekoje.

Jaunystėje buvai aktyvi skautė, o kadangi Tavo vyras Algis yra ateitininkas, tai kartu su visa šeima dalyvavai tiek skautų, tiek ir ateitininkų renginiuose. Paaugus vaikams – Kristinai, Loretai ir Pauliui – vadovavai Washingtono skaucių draugovei: ruošdavai iškylas, važiuodavai į skautų stovyklas.

Dar vėliau įsitraukei į JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą, kur ėjai JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės pareigas, o paskutiniuosius keletą metų buvai JAV LB Krašto valdybos vicepirmininke archyvų reikalams.

Va čia mūsų keliai ir susikirto. Ne kartą dalyvavai Čiurlionio galerijos parodų atidarymuose, vien tavo į Čikagą

atvežta unikali paroda „Pirmieji lietuviai Teksase“ ko verta! Tiesa, prie šio bendro Amerikos ir Lietuvos projekto įgyvendinimo nepaprastai daug prisidėjo grupė entuziastų – bostoniečiai Jonas ir Reda Limantai, Romas Šležas, dr. Milda Richardson, Liuda Žiaugrienė, tačiau čikagiečiai ją pamatė tik Tavo dėka. O dar buvo JAV LB premijų skyrimas jų nusipelnusiems, įvairiausios kitos parodos, Žalgirio mūšio minėjimas. Per savo ilgametę veiklą JAV LB suorganizavai daug parodų, meno, muzikos ir šokio renginių.

Mane visada stebino ne tik Tavo darbas, bet ir rūpestis kitais. Tu visada norėjai, kad žmonėms, dirbantiems lietuviybės baruose, būtų padėkota. Tai Tu sugalvojai nukaldinti Žalgirio mūšio medalius, kuriais būtų apdovanojami asmenys, ypatingai daug dirbę JAV lietuviškoje kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje bei lietuviybės išlankymo darbe. 2009 metais juos užsakei pas dailininką Antaną R. Šakalį. Skulptorius Giedrius Paulauskis paruošė medalio modelį liejyklai. Lietuvos monetų kalykla nukaldino jų 110 vienetų. Žalgirio mūšio medalio projektą parėmė Lietuvių Fondas.

Ne vienerius metus dirbai Lietuvių Fonde, buvai LTSC tarybų, Lietuvių katalikų mokslo akademijos narė. Tačiau didžiausias Tavo rūpestis buvo lietuvių išeivijos archyvai. Tai Tavo dėka buvo pralaužti ledai ilgai gyvusioje lietuvių mąstysenoje, kad archyvai nereikalingi. Kiek atkaklaus darbo, pokalbių, renginių, važinėjimų į Čikagą (už savo pinigus) reikėjo, kad ne tik maža saujelė žmonių, bet ir platesnė visuomenės dalis suprastų – archyvai reikalingi! O kiek patyrei apkalbų, paniekinančių žvilgsnių? Tačiau net tada, būdama profesionali bibliotekinkė ir archyvarė, nepasidavei, o toliau atkakliai, tyliai darei savo darbą. Tu gerai supratai, kad išeivijos kultūrinį paveldą būtina išsaugoti ateities kartoms. „Tik iš archyvinės medžiagos ateities kartos ir mokslininkai sėmsis žinių ir darys išvadas apie išeiviją, jos tautiškumą, atliktus darbus dėl lietuviybės ir jos išlaikymo“, – sakei. Šiandien, kai Tavo dėka buvo suorganizuoti seminarai su Lietuvos vyriaus-

siojo archyvaro tarnyba (LVAT), Lietuvos centriniu valstybės archyvu (LCVA) ir LTSC archyvais, daugeliui atsivėrė akys. Kai kas tik Tavo dėka pradėjo suprasti, kad archyvus būtina ne tik „sumesti į krūvą“, juos būtina tvarkyti, saugoti. Matei varganą archyvų dalį, lėšų stygių, bet išlikai optimiste – nenuilstamai rūpinaisi įvairių lietuviškų organizacijų, parapijų ir daugelio anksčiau veikusių kūrybinių vienetų archyvų surinkimu. Pritardama Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos pirmininko Roberto Vito prieš keletą metų pasiūlytai vizijai, vis garsiau prabildavai apie vieno centro, tinkamo visiems JAV lietuvių archyvams laikyti, įkūrimą. Pasak Tavęs, tokio centro įsteigimas būtų ideali išeitis, ieškant kelių, kaip išsaugoti išeivijos archyvus ir kitus kultūrinius lobius JAV. Norėdama įgyvendinti savo viziją kiekviename susitikime su JAV lietuviams ar amerikiečiais, stengeisi atkreipti dėmesį į šią problemą, raginai ieškoti lėšų tokiai vizijai įgyvendinti. Linkiu, kad ji išsipildytų, tai būtų gražus paminklas Tavo atminimui.

Mūsų paskutinis susitikimas įvyko Čikagoje 2014 m. rugpjūčio 23 d. Prieš atskrisdama paskambinai ir kaip visada pasakei, kad nori susitikti. Po „Baltijos kelio“ Čikagoje centre pasiėmiau Tave ir mudvi nuvažiavome į „Smilgą“. Tą kartą sėdėjome ilgai. Likome paskutinės, o padavėjos, nežinia kodėl, mūsų neprasė išeiti, nors darbo laikas jau ir buvo pasibaigęs. Tada, likus keliems mėnesiams iki Tavo išėjimo, kalbėjome ne tiek apie Tavo ligą, kiek apie planus ateičiai, sakei nepasiduosi, kovosi, buvai optimistiškai nusiteikusi. Net lapkričio pabaigoje gavusi Tavo el. paštu atsiųstą laišką, kuriame pirmą kartą pasiskundei silpnumu, negalėjau patikėti, kad greitai iškeliausi. Deja... Išėjai...

Liko nebaigti darbai, neįgyvendintos svajonės. Tačiau Tavo pasėta „archyvinė sėkla“, tikiuosi, sudygs. Ir kas žino, gal kada nors, žiūrėdama iš aukštybių, pamatysi savo svajonę – po vienu stogu surinktus visus po JAV išsibarsčius lietuviškus archyvus. Aš to labai Tau linkiu.

Lietuvių bibliotekininkai ir archyvų darbuotojai, posėdžiavę ALKA patalpose, Putnam, CT, 2007 m. 1 eil. iš k.: Aldona Rygelienė, Nijolė Žilytė, Daiva Barzdukienė, Dalė Lukienė (JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė), Regina Tautienė; 2 eil. iš k.: Juozas Rygelis, Eglė Varnienė, Skirmantė Miglinienė, Stasys Goštautas, Arūnas Pebedinskas, Michael Biggins. Algio Luko nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Dėl Lietuvos sostinės suklydo ne CNN

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija paaiškina, kad JAV televizijos naujienų kanalas CNN savo reportaže apie euro įvedimą Lietuvoje nesuklydo ir nepademonstravo visiško neišprusimo, kaip teigiama vienos žiniasklaidos grupės informacijoje. URM pabrėžia, kad reportažo metu Vilnius buvo paminėtas kaip Lietuvos sostinė.

„Atkreipiame dėmesį, kad CNN re-

portažo metu transliavo tiesioginį interviu su Lietuvos užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi. Ministras kalbėjo iš Kauno. Tiesioginių interviu metu CNN laikosi praktikos rašyti tiksliai pašnekovo vietą. Todėl minėto reportažo metu Lietuvos žemėlapyje buvo įrašytas Kauno miesto vardas, tačiau jis nebuvo įvardintas kaip Lietuvos sostinė“, – rašoma URM pranešime.

Prasižengusios Rusijos televizijos

Vilnius (BNS) – Pakartotinai įstatymus pažeidusių televizijų „RTR Planeta“ ir „NTV Mir Lithuania“ retransliacijos Lietuvoje galėtų būti stabdomos iki metų, sako Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (LRTK) vadovas Edmundas Vaitekūnas.

LRTK svarstys, ar visiškai stabdyti šių dviejų televizijų transliacijas, ar apriboti pirmąkart įstatymams nusizen-

gusios „Ren TV Baltic (Lietuva)“ dalies programų rodytą. Komisijai kilo įtarimų, kad šių kanalų laidose paskleista informacija kurstė nesantaiką, buvo nesilaikoma žurnalistų etikos principų informaciją pateikiant šališkai, neparemiant įrodymais, žiūrovą bandant nuiteikti norima linkme, galimai kursiant karą ir neapykantą.

Pradeda veikti Savižudybių prevencijos biuras

Vilnius (LRT.lt) – Veiklą pradeda Savižudybių prevencijos biuras, įsteigtas Valstybiniame psichikos sveikatos centre. Jo direktorė Ona Davidonienė sako, kad Savižudybių prevencijos biuras neteiks tiesioginės pagalbos žmonėms, bet koordinuos institucijų, dirbančių su šia problema, darbą.

O. Davidonienė Bernardinai.lt nuotr.

„Tai yra institucija, kuri pabandys sukoordinuoti kitų žinybų veiklą, susisteminti ir parodyti, [...] kad joms labai reikia bendrumo“, – teigia O. Davidonienė.

„Šio biuro pagrindinis uždavinys ir būtų parodyti problemos daugiaplanškumą, o sykiu ir veiksmus koordinuoti tarpusavyje, nes kartais darome visi, bet, kai darome labai izoliuotai ir pavieniui. Su kitomis šalimis lyginant, mes, deja, atrodome gan prastai. Savižudybių dažnis Lietuvoje yra didžiausias Europoje. (...) Labai rimta ryškstė, visą laiką einanti šalia savižudybių, yra alkoholizmas ir girtavimas“, – sakė ji.

Politinio tyrimo dėl ČŽV kalėjimų nebereikia

Vilnius (ELTA) – Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė įsitikinusi, kad nėra jokios būtinybės atnaujinti parlamentinį tyrimą dėl šalyje galimai veikusių JAV Centrinės žvalgybos valdybos (ČŽV) kalėjimų.

„Mūsų Seimas atliko labai išsamų ir rezultatyvų tyrimą, juo buvo konstatuota, kad visos sąlygos laikyti kalinius buvo Lietuvoje sukurtos. Tik ar buvo tos sąlygos panaudotos tiems tikslams, jau Seimas nebegalėjo atsakyti“, – sausio 7 d. surengtoje metinėje spaudos konferencijoje kalbėjo šalies vadovė.

Prezidentė priminė, kad šiuo metu dėl nesankcionuotų kalėjimų buvimo Lietuvoje tyrimą atlieka Generalinė prokuratūra, Washingtonui išsiųstos užklauskos dėl papildomos informacijos. „Kol pačios Jungtinės Valstijos neduos

mums tokios informacijos, mūsų tyrimai bus tokioje vietoje, kokioje jie yra atlikti“, – sakė Prezidentė.

Trečiadienį šalies vadovė įvardijo savo artimiausias keliones į užsienį. Pirmieji šių metų Prezidentės Dalios Grybauskaitės vizitai bus į Šveicarijoje vykiantį Davoso ekonomikos forumą, Miuncheno saugumo konferenciją, moterų vadovių konferenciją Čilėje, Mongoliją, Rygoje vykiantį Rytų partnerystės susitikimą ir Milano „Expo 2015“ parodą.

„Kaip matote, vizitų kryptys yra ekonominė diplomatija, tarptautinė diplomatija ir pasaulio bei regiono saugumo klausimai“, – apibendrino Prezidentė.

Be minėtų vizitų, Lietuvos vadovė taip pat dalyvaus Europos Sąjungos institucijų rengiamuose susitikimuose.

ES narės tarsis dėl vykimo į Maskvą

Ryga (BNS) – Latvijos užsienio reikalų ministras Edgars Rinkevičs paragins Europos Sąjungos (ES) nares aptarti dalyvavimą šiemetinėse gegužės 9-osios iškilnėse Maskvoje, kuriomis turi būti paminėtos 70-osios Sovietų Sąjungos pergalės prieš nacių Vokietiją metinės.

Po susitikimo su Latvijos prezidentu Andris Berzinš diplomatijos vadovas sakė, kad Latvijos prezidento sprendimas priimti ar atmesti kvietimą į Pergalės dienos iškilmes bus priimtas tinkamu laiku.

E. Rinkevičs sakė, jog kai kurie ES vadovai jau nusprendė dėl dalyvavimo

Pergalės dienos iškilnėse Maskvoje. „ES turėtų turėti bendrą poziciją šiuo klausimu“, – sakė jis.

Šiomet Rusija kvietimus į savo metines gegužės 9-osios iškilmes išsiuntė tokiu metu, kai jos tarptautiniam įvaizdžiui ir santykiams su kitomis šalimis yra pakenkusi Krymo aneksija ir parama separatistams Rytų Ukrainoje.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė jau paskelbė, kad nevyks į Maskvą, be to, nepanašų, kad Pergalės dienos minėjime dalyvautų Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves.

Latvija pirmininkavimą ES Tarybai pusmečiui perėmė š. m. sausio 1 d.

Islandija atšauks paraišką dėl narystės ES

Reikjavikas (ELTA) – Sigmundur David Gunnlaugsson ketina šių metų pradžioje atsiimti paraišką dėl jo šalies narystės Europos Sąjungoje.

Islandija padavė paraišką dėl stojimo į ES 2009 metais. Šalies valdžią žengti šį žingsnį paskatino bankų krizė, smarkiai pabloginusios ekonomikos padėtį saloje, kur gyvena kiek dau-

giau kaip 300 tūkstančių žmonių.

Bet 2013 m. gegužę naujoji Islandijos vyriausybė, kurią sudarė vadinamųjų euroskeptikų koalicija, išalė šias derybas. Šis sprendimas buvo priimtas kilus įtampai ES ir Islandijos santykiuose dėl Bendrijos žvejybos politikos. Ji numato žuvų sugavimo kvotas, o tai Reikjavikui visiškai nepriimtina.

Vokiečiai protestavo prieš islamizaciją

Drezdeno gatves užplūdo demonstrantai

ELTA nuotr.

Berlynas (ELTA) – Europos islamizacijos šalininkai ir oponentai Vokietijoje surengė protestus.

Savaitiniai mitingai prieš Vakarų islamizaciją, vadinami „Pegida“, prasidėjo 2014 m. spalį.

Į Drezdeno gatves išėjo protestuoti rekordinis 18 tūkst. žmonių skaičius. Tūkstančiai žmonių taip pat mitingavo Berlyne, Kelne ir Štutgarte. Pareigūnai pranešė, kad Berlyne apie 5 tūkst. demonstruotojų sutrukdė šimtams „Pegidos“ šalininkų žygiuoti jų suplanuotą maršrutą. Iš viso Štutgarte, Miunsteryje ir Hamburge protestavo apie 22 tūkst. prieš „Pegidą“ nušaukusių demonstrantų.

Paryžiuje nušauta 12 žmonių

Paryžius (ELTA) – Per kruviną išpuolį Prancūzijos satyrinio laikraščio „Charlie Hebdo“ redakcijoje sausio 7 d. nušauta 12 žmonių.

Liudininkų teigimu, du „Kalašnikovais“ ginkluoti, veidus užsidengę vyrai, įėjo į pastatą, po to pasigirdo šūviai. Po žudynių vyrai paspruko. Bėgdami jie sužeidė policininką.

Policijos duomenimis, yra daug sužeistųjų. Į įvykio vietą atvyko Prancūzijos prezidentas Francois Hollande ir keli ministrai. Vyriausybė sušaukė krizinį posėdį.

„Charlie Hebdo“ ne kartą buvo

Kelne valdžia išjungė miesto katedros apšvietimą, taip išreikšdami nepasitenkinimą eitynėmis, kurias rengia antiislamiškos pakraipos „Pegida“ judėjimas.

Vokietijos „Stern“ žurnalo apklausa, kurioje dalyvavo 1 tūkst. žmonių, atskleidė, kad vienas iš aštuonių vokiečių prisijungtų prie antiislamiško judėjimo, jei „Pegida“ protestai būtų organizuojami netoli jų namų.

Vokietija sulaukia daugiau pabėgėlių ir prieglobsčio ieškančių asmenų nei bet kuri kita Europos Sąjungos šalis. Dauguma pabėgėlių atvyksta iš karo nuniokotos Sirijos.

įsivėlęs į skandalus. Redakcija, kurioje dirba apie 20 žmonių, 2006-aisiais paskelbė prieštariną vertinamas pranašo Mahometo karikatūras. 2001 metais buvo padegtos redakcijos patalpos Paryžiuje, vyriausiasis redaktorius sulaukė grasinimų susidorojimu. Prieš tai žurnalas po islamistų pergalės Tuniso rinkimuose išleido specialų numerį, pavadintą „Charia Hebdo“.

2012 m. rugsėjį „Charlie Hebdo“ vėl išspausdino pranašo Mahometo karikatūras. Po to žurnalo svetainės darba kelioms dienoms sutrukdė programišiai.

VERSLO NAUJIENOS

Tikimasi, kad gyventojai sugrįš į bankus

Prezidentas Algirdas Butkevičius tikisi, kad litų keitimo į eurus laikotarpiu į bankus grįžę grynųjų pinigai paskatins žmones daugiau naudotis modernia bankininkyste. Jo teigimu, Lietuvoje gana nemaža dalis žmonių iki šiol atsiskaitydavo grynaisiais pinigais.

„Jeigu grynaisiais pinigais mūsų rinkoje cirkuliuodavo apie 11 mlrd. litų, tai yra gana didelė suma. Jeigu palygintume su kaimyninėmis valstybėmis – Latvija ar Estija, tose šalyse daugiau atsiskaitoma kortelėmis“, – sakė Vyriausybės vadovas.

Dar ruošiantis įvesti eurą, 2014 m. pabaigoje sparčiai sumažėjo grynųjų pinigų kiekis apyvartoje – gruodžio 31 d. jų buvo 5,81 mlrd. litų – 51 proc. mažiau nei prieš metus.

Lietuvos bankas pernai teigė, kad Lietuva, palyginti su Latvija ir Estija, turi daugiausiai grynųjų pinigų – pernai balandį jis sudarė daugiau nei 10 proc., Latvijoje – apie 8 proc., Estijoje – 6 proc. bendrojo vidaus produkto.

Vyriausybės info

Skilandį prašoma vadinti „lietuvišku“

Skilandį, pirmą lietuvišką gaminį, kuris prieš penkerius metus įgijo Europos Komisijos (EK) saugomo produkto pavadinimą, Lietuva dabar prašo leisti vadinti „lietuvišku“, kitaip skilandis prarastų apsaugą. 2010 m. pateikė paraišką registruoti skilandį kaip Garantuotą tradicinį gaminį, gamintojai nemanė, kad derėtų suteikti apsaugą ir produkto vardui, o be pavadinimo registruotiems produktams EK apsauga galios iki 2023 metų. Kiti lietuviški produktai, gavę Saugomos geografinės, Kilmės vietos ar Garantuoto tradicinio gaminio nuorodų ženklą, registruoti su vardų apsauga.

Registracijos dar laukia 3 latviški produktai ir lietuviškas sūris „Liliputas“. Ar jis bus registruotas, paaiškės šį sausį.

BNS

Europa džiūgaujama dėl JAV sprendimo

Europos Sąjunga (ES) pareiškė, kad Jungtinės Valstijos atnaujins jautienos importą iš Airijos – tai pirmas sveikintinas žingsnis tos dienos link, kai bus panaikintas JAV draudimas ES jautienos eksportui, įvestas 1998 metais dėl galvijų kempinligės (BSE). Sušvelninti apribojimus dėl jautienos importo bandoma kaip tik tuo metu, kai JAV ir ES mėgina tartis dėl ambicingos laisvosios prekybos sutarties, kuri taptų didžiausia pasaulyje, sukūrusi vieno milijardo vartotojų rinką. ES ragina Jungtines Valstijas kuo greičiau atnaujinti importą ir kitoms Europos Sąjungos šalims.

JAV žemės ūkio departamentas skelbė, kad JAV laipsniškai atvers savo rinką jautienos eksportui iš ES, pradėdamos nuo Airijos. Airija, kaip ir Nyderlandai bei Didžioji Britanija, sudarė 77 proc. ES jautienos eksporto į JAV iki 1998 metų, kai JAV įvedė minėtą draudimą.

ELTA

Naftos kainos vėl rekordiškai smuko

JAV žaliavinės naftos ir „Brent“ markės naftos ateities sandorių kainos sausio 5 d. pasiekė naują rekordiškai žemą lygį per pastaruosius 5,5 metų. Vis labiau nerimaujama dėl silpnos paklausos pasaulinėse rinkose ir padidėjusios pasiūlos, smukdančios kainas.

Naftą eksportuojančių šalių organizacijos (OPEC) lapkritį priimtas sprendimas išlaikyti nepakitusias gavybos kvotas praėjusiais metais jau smukdė „judąjį aukšą“ eksportuojančių šalių nuostolius. Be to, nerimą dėl pasiūlos pertekliaus dar labiau padidino rekordinis Rusijoje registruotas gavybos apimčių mastas bei nuo 1980-ųjų didžiausios Irako eksporto apimtys. Nuo 2014-ųjų vidurio „Brent“ ir WTI markių naftos kainos jau prarado daugiau nei pusę savo vertės.

Dar sausio 3 d. gauti silpni JAV ekonomikos augimo duomenys vis labiau didina analitikų nerimą dėl pasaulio ekonomikos situacijos ir naftos paklausos stiprumo.

ELTA

Valiutų santykis (2015 m. sausio 6 d.)

1 USD (JAV doleris) – 1,19 EUR
1 AUD (Australijos doleris) – 1,48 EUR
1 CAD (Kanados doleris) – 1,40 EUR
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 0,78 EUR
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 1,55 EUR

2014 m. Lietuvoje įsikūrė rekordinis skaičius užsienio kompanijų

Užsienio investicijų plėtros agentūros „Investuok Lietuvoje“ 2014 m. rezultatai – geriausi per visą agentūros veiklos istoriją: 2014 m. kurti verslą arba plėsti Lietuvoje nusprendė net 29 užsienio kompanijos. Visos kartu per artimiausius trejus metus jos planuoja sukurti beveik 2 tūkst. naujų darbo vietų. Lyginant su 2013 m., 2014 m. naujų projektų skaičius išaugo beveik trečdaliu, planuojamų sukurti darbo vietų – penktadaliu, o investicijų ir ilgalaikį turta (CAPEX) suma – daugiau nei dvigubai.

Bendros agentūros veiklos išlaidos per 2014 m. sumažėjo 11 proc. Skaičiuojama, kad kiekviena iš 1860 pritrauktose kompanijose sukurtų naujų darbo vietų per metus atneš vidutiniškai 6 tūkst. eurų socialinio draudimo ir pajamų mokesčių – iš viso daugiau nei 11 mln. eurų per metus. Tai reiškia, kad jau per pirmuosius metus agentūros išlaidos vienos naujos darbo vietos sukūrimui atsiperks net 6 kartus.

2014 m. daugiausiai Lietuvoje investavo JAV kompanijos, kurios per artimiausius kelerius metus mūsų šalyje ketina sukurti daugiau nei 600 naujų darbo vietų. Tarp jų – tokie vardai kaip Kaune įsikūrusi IT sprendimų sveikatos apsaugos sektoriui kūrėja „Intermedix“, 9,7 mln. eurų į plėtrą investavo gyvybės mokslų sektoriaus kompanija „Thermo Fisher Scientific“. Antroje vietoje pagal investicinių projektų skaičių 2014 m. atsidūrė Norvegija ir Švedija – 2014 m. Lietuvoje įsikūrė arba plėtėsi po 4 Norvegijos ir Švedijos imones, kurios visos kartu sukurs beveik 550 naujų darbo vietų.

Daugiausiai investicinių projektų – 41 proc. visų investicinių projektų – 2014 m. pritraukta į gamybos sektorių. Lietuvoje įsikūrė tokios kompanijos kaip Norvegijos naftos ir dujų gavybos technologijų imonė „Advantec“, Suomijos elektromechanikos gamintoja „PKC Group“, plėtėsi Švedijos metalo apdirbimo imonė „Pelly“ ir kt. Beveik ketvirtį 2014 m. pritrauktų investicinių projektų sudaro verslo paslaugų centrai. Tarp jų – Norvegijos kredito administravimo kompanijos „Lindorff“ bei Suomijos pluošto gamintojos „Ahlstrom“ paslaugų centrai, iš kurių aptarnaujami kompanijų klientai visame pasaulyje.

Beveik pusė (48 proc.) 2014 m. į Lietuvą žengusių ar plėtrą vykdžiusių kompanijų pasirinko įsikurti už Vilniaus apskrities ribų. Po Vilniaus apskrities pagal užsienio investicijų pritraukimą pirmauja Kaunas, Klaipėda ir Panevėžys.

ELTA

Išvesta putojančių obuolių veislė

Po kelis metus trukusio selekcinio darbo Šveicarijos mokslininkai pristatė pirmą pasaulyje putojančių obuolių veislę. Perkandus vaisių, bėga sultys, kurios priima angliarūgštę prisotintus gėrimus. Šveicarijos imonė „Lubera“ kelis metus tobulino seną, iš Rytų Vokietijos kilusią veislę, žinomą kaip „Resi“, galiausiai suformavo visiškai naują obelų atmainą, kurią pavadino „Paradis Sparkling“. Įdomu, kad spaudžiant sultis šis keistas putojimo ir šnypštimo efektas nepakartojamas.

„Manau, kad tai – geriausi obuoliai, kuriuos kada nors pavyko sukurti. Produktas neturi analogų rinkoje. Žmonės dar niekada nėra valgę kažko panašaus, – teigė „Lubera“ gamybos vadybininkas Robert Meierhofer. – Vaisiai yra minkštos konsistencijos, tačiau minkštumas yra grubus dėl vyraujančių didelių ląstelių. Burnoje persipina saldžiarūgštis skonis ir putojančio gėrimo pojūtis“.

Obelų sodinukų galima užsisakyti paštu, vienas medelis įkainuojamas 55 JAV dolerių.

„Mūsų ūkis“

Euras nukrito žemiausiai nuo 2006 m. kovo

Sausio 5 d. euro vertė smuko žemiausiai per beveik devynerius pastaruosius metus, nes kilo spekuliacijos, esą Europos centrinis bankas jau greitai pradės didinti ūkio skatinimo programos apimtį. Šia programa siekiama išvengti defliacijos, nes regiono ekonomikos šiuo metu patiria itin rimtų sunkumų.

Analitikai teigia, kad šiuo metu ECB vadovas Mario Draghi patiria rimtą spaudimą imtis papildomų priemonių, pavyzdžiui, didelio masto vyriausybinių obligacijų supirkimo programos, kitaip dar vadinamos kiekybiniu švelninimu. Toks sprendimas prie bendros ECB balanso sumos, šiuo metu vertinamos maždaug 2 trln. eurų, gali pridėti dar apytikriai 1 trln. eurų. Savo ruožtu toks padidėjimas smukdytų obligacijų pajamingumą bei sumažintų euro vertę. Naujausias ECB valdybos posėdis banko monetarinės politikos klausimais vyks sausio 22 d.

Žinovai prognozuoja, kad pirmojo šių metų ketvirčio pabaigoje euro vertė JAV dolerio atžvilgiu smuks iki 1,17 JAV dolerio. Iki šių metų pabaigos rodiklis gali pasiekti 1,07 JAV dolerio.

ELTA

Lietuviškos pirties garo galia veikia abipus Atlanto

VERETA RUPEIKAITĖ

Kas bent kartą turėjo galimybę panirti į minkštą garą, ragauti svaigaus vantų aromato, klausytis šnypščiančių akmenų ir praustis miltu vandeniu – niekada nepamirš šių tradicinės lietuviškos pirties vertybių. Tokia pirtis Lietuvoje egzistavo tūkstantmečius, šiuo metu ji išgyvena renesansą ir pamažu plinta kituose kraštuose.

Muilas nereikalingas

Pirtis – tai gamtos ir žmogaus kūrinys. Poreikis kaip reikiant sušilti, išsivalyti, išprausti kūną ir apsivalyti nuo bereikalingų minčių formavosi kone visuose šalto klimato kraštuose. Tai padaryti padėjo ugnyje įkaitinti akmenys, ant kurių užpylus vandens pasklisdavo drėgna šiluma, vadinama garu.

Nukreipti garą ant kūno padėjo iš medžių šakų surištos puokštelės, kurios lietuvių pramintos vantomis. Gare išsiskleidęs lapų aromatas, malonus šiltos vantos priglaudimas prie kūno tapo neat-siejama lietuvių gyvenimo dalimi. Daugelisėjo į pirtį bent kartą per savaitę.

Jei turėjai galimybę nueiti į pirtį, išsiperti su vanta, nusiprausti tyru upelio, ežero ar šulinio vandeniu, nereikėjo jokio muilo. O ką jau kalbėti apie prausimąsi įvairiausių žolelių nuovirais... Šiandieniniai kosmetikos gamintojai neriasi iš kailio siūlydami gražinančius gaminius, o senovėje gamtos galios buvo po ranka.

Valdovai turėjo pirtininkus

Lietuviai ne mažiau nei suomiai gali didžiuotis turintys galias pirties tradicijas, kurios pastaraisiais šimtmečiais nepelnytai buvo primirštos. Laimei, Lietuvoje atsiranda vis daugiau sveikos pirties entuziastų, kurie bando atgaivinti bent kai kuriuos tradicinės lietuviškos pirties papročius bei kuria naujas, šiandienai pritaikytas tradicijas. Itin senas lietuviškas žodis „pirtis“ jau tariamas kituose kraštuose, taip pat ir JAV.

Archeologai Kernavėje, Pajautos slėnyje yra atradę XIV a. pirties pastato likučius, aptiko beržinių vantų ir krosnį. Tai materialus pirties egzistavimo įrodymas, tačiau galima numanyti, kad pirtyse lietuviai maudėsi ir kur kas anksčiau.

Vėliau ir rašytiniai šaltiniai liudijo, kad Lietuvos didieji kunigaikščiai turėjo savo asmeninius pirtininkus, be kurių neiškaldavo kojos iš namų. Nedidelės, primityvios, pirtelės buvo statomos kaimo sodybose, o Lietuvos turtuolių dvarai XVI–XVII a. turėjo itin didesnes pirtis, kuriose galėjo praustis visi to dvaro gyventojai.

Unikalus ritualas užburia

Dvarų pirtys buvo prabangesnės – didelės, turėjo erdvų priepirtį. Antai

Atrado pirtį iš naujo

Panašu, kad lietuviška pirtis efektyviai veikia ne tik lietuvių tautybės žmones. 2014 m. vasaros pradžioje Lietuvoje vyko XVI tarptautinis pirties kongresas (XVI Sauna Congress), į kurį suvažiavo pirties specialistai iš įvairių pasaulio šalių, pavyzdžiui, itin gausi delegacija atvyko iš Japonijos. JAV atstovavo gydytojas bei sportininkas Mark Timmerman.

Vokiečių kilmės amerikietis M. Timmerman užaugo šiaurinėje JAV dalyje, kur gausu išeivių iš Suomijos. Šie tęsė suomiškos pirties – saunos tradicijas Amerikoje. M. Timmerman, kaip ir jo kaimynai suomiai, nuo vaikystės lankėsi suomiškoje saunoje, tačiau niekada pirtyje nematė vantų.

Atvykęs į pirties renginį Lietuvoje, M. Timmerman išbandė Dvaro pirties garą bei pirmą kartą gyvenime buvo išvanotas ažuolinėmis, beržinėmis, kadaginėmis ir kitokiomis vantomis. Apsvaigintas švelnaus garo, gamtos kvapų, pirties garsų ir kitų lietuviškos pirties ypatumų, M. Timmerman dar ilgai negalėjo pamiršti patirtų pojūčių. Lietuviška pirtis jam tartum atvėrė visiškai naują pirties pasaulį. Mat iki tol savo namų saunoje jis tik sėdėdavo ir laukdavo, kol sušils, kad galėtų atsigaivinti vėsiaame baseino vandenyje.

Užsinorėjo vantų namuose

Grįžęs namo į Wisconsin valstiją gydytojas nenustigo vietoje, tad nusprendė pasikviesti Dvaro pirties pirtininkus į svečius. Gydytojas prašė parodyti jo šeimai bei draugams, kad pirtyje gali būti naudojamos iš medžių surištos šluotelės, kad jos skleidžia nuostabius aromatus, kad vantomis galima atlikti puikų masažą, perteikti gamtos teikiamą energiją. Maža to, gydytojas užsispyrė ir pats išmokti vanoti vantomis.

Taigi Dvaro pirtyje šeiminkaujantys pirtininkai Vereta Rupeikaitė ir Valdas Rimavičius mielai sutiko pasidalinti lietuviškos pirties ypatumais. Belaukdamas svečių M. Timmerman jau mėgino pats rišti vantas iš savo kieme augančių klevų, ažuolų ir beržų.

Jis sutiko, kad jo turėta suomiško tipo pirtis būtų kiek perdaryta. Pirtyje neliko laiptų, suformuota viena pakopa, ant kurios patogū gulėti ir vanoti. Teko perdaryti ir pramoninę krosnelę, prikraunant ją kone dvigubai daugiau akmenų, nei buvo iki tol. Šeiminkas niekaip negalėjo atsistebėti, kad pirties metu termometras rodė kur kas žemesnę temperatūrą nei anksčiau, o šilumos pojūtis buvo stipresnis. Garas nebuvo svilinant, malonus, vantos nedžiūvo, o priešingai – tirpo ir skleidė malonius kvapus.

M. Timmermanas prasarė norįs savo sodyboje pasistatyti atskirą garinę pirtelę, kurią iškelta galva galėtų vadinti lietuvišku žodžiu pirtimi, joje pasistatyti mūrinę krosnį ir kaskart naudoti vantas. Kartą paragavęs vantų, M. Timmerman eiti be jų į pirtį nebeneri.

Dūminės pirtelės – be kamino

Šiuolaikinėse pirtyse krosnys dažniausiai turi kaminius, todėl sienos ir lubos jose niekada nebūna sudingos, kaip kad pirmą kartą dūminėse pirtyse. Jose, kol būdavo kūrenama pirties krosnis, pirtis būdavo pilna dūmų. Akmenims įkaitus, dūmai išvedinami ir pirtis paruošta naudojimui. Lietuvos liaudies buities muziejuje yra eksponuojamos aštuonios autentiškos dū-

Nukelta į 11 psl.

Atkelta iš 10 psl.

minės kaimo pirtelės, tačiau jos nedidelės ir nėra naudojamos. Čia galima pamatyti krosnis, sukrautas iš lauko akmenų, suolelius, ant kurių kadaise žmonės šildėsi, vanojosi, prausėsi, su kaimynais dalijosi savo džiaugsmiais bei rūpesčiais.

Beje, Lietuvos kaimuose, ypač Aukštaitijoje ar Dzūkijoje, dar galima aptikti senų kaimo pirtelių, o vienoje kitoje vis dar laikomasi senų tradicijų: pirtyje prausiamasi drauge su kaimynais, miliamas vanduo.

Šiandieniniai Lietuvos pirtininkai kruopelė puo kruopelės renka žinias apie lietuviškos pirties tradicijas, kurių, tikėtina buvo daug, tačiau jos nebuvo niekur užrašytos ir išnyko. Ne vieną straipsnį ir leidinį apie lietuvišką pirtį yra parašęs etnografas Stasys Daunys (1922–2011). Jis perteikė tiek kitų tyrinėtojų žinias apie senovėje naudotas pirtis, tiek ir pats rinko medžiagą apie jas.

Vienu metu S. Daunys dirbo Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse, galima teigti, kad jo iniciatyva ir atsirado dabartinė Dvaro pirtis.

S. Daunio teigimu, pirties paruošimą, jos iškūrenimą, vanojimąsi, prausimąsi ir kita žmonės išgyveno tar-tum apeigas, visa tai turėjo ne tik fi-zinę, bet ir perkeltinę, dvasinę prasmę.

Suomiai ilgisi vanojimo

Savaime suprantama, šiandienio žmogaus gyvenime pirtis atlieka jau kiek kitokias funkcijas. Daugelis savo namuose turi vandentiekį, todėl prausimasis – nėra pagrindinis ėjimo į pirtį tikslas. Dabar žmonės eina į pirtį norėdami ne tik būti sveikesni, užsigrūdinti, bet ir sulėtinti gyvenimo tempą, atsikratyti streso, nuovargio, atkurti ryšį su gamta, pabendrauti vieni su kitais.

Deja, sovietmečiu, pirtis buvo sutapatinta su vakarėlių, pasilinksminimų vieta, kur be kita ko vartojamas alkoholis. Į tokias pasilinksminimų pirtis atkeliaavo elektrinės krosnelės, nereikalaujančios daug darbo norint jas iškūrenti. Tokios pirtys dabar vadinamos suomiškėmis, nes Suomija yra elektrinių krosnelių gimtinė. Tačiau dėl šių krosnelių pirties mikroklimatas tapo sausas, temperatūra pirtyje – svilnanti.

Retas kuris žino, kad tradicinė suomiška pirtis nebuvo tokia sausa ir svilnanti. Suomiai taip pat turėjo dūmines pirtes su akmeninėmis krosnimis, vanojosi jose vantomis. Deja, saunos tėvynėje vanojimo tradicijos apmirusios. Antai ne vieną kartą Lietuvoje lankęsis Tarptautinės saunos asociacijos prezidentas suomis Risto Elomaa pripažino, kad lietuviai geriau nei suomiai išmano vanojimo meistrystę.

Įvairių šalių pirtininkai dalijasi vanojimo patirtimi, rengia tarptautines varžytuves, seminarus, mokymus. Tikriausiai greitai šiuolaikinis vanojimas, kaip tam tikras masažas, bus tiesiog sveikos pirties dalis, o atskiroms tautoms beliks saugoti savo išskirtinumus prisimenant senąsias savo pirties tradicijas.

Liūdniausia, kad nemažai lietuvių vis dar nežino, kad lietuviai turi savo tradicinę pirtį ir vadina ją rusiška pirtimi. Galbūt tada, kai lietuviškos pirties garas pasklis po platumą pasaulį, patys lietuviai suvoks, kad gali ja didžiuotis.

Vereta Rupeikaitė – „Kauno dienos“ žurnalistė, ne tik plunksnos, bet ir vanojimo meistrė.

SVEIKATA**Nauji metai – nauji įsipareigojimai
Kaip pagerinti sveikatą šiais metais****Ona Radzevičienė**

Naujieji metai – gera proga pradėti keisti savo gyvenimą. Prasi-dėjus Naujesiems – mes pradė-dame galvoti, planuoti, ką turime nuveikti, kokius įsipareigojimus privalome priimti, siekiant pagerinti sveikatą, at-randant sveiką gyvenimo būdą. Kartais mūsų planai yra gana dideli, ir, pasirodo, kad sunku juos įgyvendinti.

Britų sociologai, prieš Naujuosius metus surengę apklausą, išsiaiškino, kad 15 mln. Didžiosios Britanijos gyventojų planuoja nuo Naujųjų metų pradėti naują gyvenimą: tapti sveikesni, geresni, pradėti sportuoti, atsakyti žalingų įpročių. Pakartotinė apklausa vasario mėne-sį parodė, kad 8 mln. žmonių nesugebėjo to įgyvendinti. Todėl patariama planuo-ti tai, ką bus įmanoma įvykdyti, kas ne-sukels didelių pasikeitimų jūsų gyvenime, bet ženkliai sustiprins jūsų sveikatą.

Šių metų įsipareigojimai:

• **Pasitikėkite savimi.** Būkite op-timistais. Tai padės jums geriau įgy-vendinti planus. Galite prisiminti praeitais metais įvykdytus pasiekim-us ir sėkmingus pokyčius.

• **Būkite realistais.** Planuokite pa-daryti tai, kas įmanoma, pvz.: jei mėgs-tate rytais ilgiau pamiegoti, nepla-nuokite sportuoti ankstyvą rytą.

• **Būkite konkretūs.** Jei norite daž-niau sportuoti, o žinote, kad tai neį-manoma, planuokite bent po 30 min. kasdieninio pasivaikščiojimo. Prieš pradėdami naujus sportinius užsi-ėmimus pasitarkite su gydytoju.

• **Siekite paramos.** Rezultatai leng-viau pasiekiami, kai jūs esate palaikomi bei padrąsinami draugų, šeimos narių ar bendradarbių. Ypač gerai pa-deda pastoviai gaunamos žinutės, pa-laikantys bei padrąsinantys laiška-i, pasidalijimas patirtimi ir aptarimas pa-siektų rezultatų.

• **Teisingai supraskite pokyčius.** Studijos įrodė, kad asmenims, praei-nantiems šiuos etapus, numatyti planai yra sėkmingai įgyvendinami ir vėliau

jie tampa įgūdžiais. Iš pradžių net ne-reikia galvoti apie pokyčius, kurie pla-nuojami įvykdyti. Po to reiktų pradė-ti apie tai galvoti, bet dar nesiimti veiksmų. Vėliau vyksta pasiruošimas, kai bandoma kažką naujo padaryti, bet tai daroma nereguliariai. Po to seka veiksmi, trunkantys mažiau nei šešis mėnesius, po kurių nauji pasiekimai yra tęsiami daugiau nei pusę metų ir jie tampa įgūdžiais.

• **Nuolat siekite užsibrėžto tikslo.** Jei nutarėte sulieknėti, nusistatykite dietą, kurios turite laikytis, planuoki-te aktyvaus sporto apimtį. Jei nutarė-te mesti rūkyti, nutarkite, kiek ciga-rečių galite surūkyti per dieną, kol vi-sai jų atsisakysite.

• **Numatykite priemones, jei kar-tais pasiekę šokių tokių tikslą sustosite ir vėl grįšite į pirminį tašką.** Patariama būti atkakliems ir toliau siekti užsi-brėžto tikslo.

• **Švęskite savo pasiekimus, nors ir nežymius.** Atsiminkite, kad jūsų pa-stangos nenueis veltui. Tai pagerins gy-venimo kokybę ir prailgins jūsų gyve-nimą.

Pastaruju metu vis didėja nutu-kusių žmonių skaičius. Nutukimas įtakoja įvairius susirgimus, tokius kaip diabetą, širdies kraujagyslių ligas, sąnarių pakenkimus. Jei jūs turite viršsvorį, vienas iš svarbiausių pasi-žadėjimų ateinančiais metais yra at-sikratyti nereikalingų svarų. Tai įvyk-dyti padės:

• **Pusryčiaukite.** Tyrimai įrodė, kad asmenys, kurie nepusryčiauja, daugiau maisto suvalgo dienos pabaigoje, taip padidindami gaunamų kalo-rijų kiekį nakčiai, nuo kurio auga papildomi svarai. Pradėkite dieną svei-kais pusryčiais, kaip nesmulkintų grūdų košės su šviežias vaisiais, neriebūs pieno produktai.

• **Pasistenkite bent vieną kartą per savaitę pasisverti.** Jei pastebite, kad svoris didėja – laikas sumažinti maisto kie-kį, o taip pat pasistengti išigyti ma-žesnes lėkštes bei kitus indus. Juose mažesnis maisto daviny's atrodys nor-malus, jūs suvalgysite mažiau, bet jau-sitės pakankamai sotūs. Jei valgote res-

toranuose, pusę maisto įsidėkite į krep-šėlį išsinešimui. Maitinkitės taip, kol pasieksite norimą svorį.

• **Rašykite maitinimosi dienoraš-tį.** Įvertinę, kokį maistą, kokį jo kiekį ir kada jūs valgote, galite nustatyti gal valgote per daug kaloringų užkandžių, vietoje kurių gal vertėtų valgyti ma-žiau kaloringus vaisius ir daržoves. At-siminkite, kad skiltelė obuolio yra sveikiau nei bulvių traškučiai. Prieš-piečiams suvalgykite šviežių daržo-vių ir vaisių salotų, bet ne sumuštinus. Ypač naudinga valgyti vaisius ir dar-žoves, kuriuose gausu antioksidantų (medžiagų apsaugojančių ląsteles nuo laisvųjų radikalų poveikio). Tai mėly-nės, vyšnios, braškės, špinatai, raudo-nieji pipirai. Taip pat patartina regu-liuoti druskos kiekį, nes dauguma amerikiečių suvartoja 2 kartus dau-giau druskos nei yra siūloma. Dau-giausiai druskos yra perdirbtame maiste, todėl siūloma atidžiai perskaityti perkamo maisto sudėtį. Jei laikysitės šių patarimų, kad ir ne visų ir ne kas-dien, bent kelis kartus per savaitę, jūs greitai pastebėsite, kaip sumažėja svo-ris, pradėsite jaustis žvaliesni ir svei-kesni.

• **Išjunkite televizorių.** Sėdėdami prie televizoriaus jūs nesudeginatė kalorijų. Dauguma žmonių tada už-kandžiauja, dėl to pridėdami papildo-mi svarai.

• **Judėkite.** Greitas vaikščiojimas, važinėjimas dviračiu puikiai degina kalorijas, ir tam nereikia nei sporto sa-lių, nei finansinių išlaidų. Vykdami į darbą ar į parduotuves pasistatykite automobilį kiek toliau, kad galėtu-mė truputį pasivaikščioti. Rytinės kavos pertraukos metu patariama vaikš-čioti laiptais aukštyn ir žemyn, vaikš-čioti pastato viduje ar gatvėje. Jei yra galimybė – rinkitės laiptus, o ne liftą.

• **Nepamirškite dažniau šypstis, pabendraukite su draugais ir artimai-siais.** Tyrimai įrodė, kad žmonės, tu-rintys glaudžius bendravimo ryšius pa-tiria mažiau įtampos, turi daugiau sveikų įgūdžių, yra geresnės sveikatos, ilgiau gyvena. Būkite laimingi ir svei-ki. Prasmingų, darbingų, sveikų metų!

Paruošta remiantis žurnalu „Life Times“

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NALJA Granitex 704 N. Larch Ave, Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-868-1836
NALJA Biomed 360 Townline Rd, Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
NALJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430
NALJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd, Chicago, IL 60634 Tel: 773-293-7701
NALJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smilga 2619 83rd St, Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60468 Tel: 708-599-9886
Kunigalkščių Uželgia 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1138 E S. State St., Jemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature /14 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Siūlykime kandidatus į JAV Lietuvių Bendruomenės 2015 m. PLB Seimo atstovus

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XV seimas rengiamas 2015 m. liepos 14–17 d. Vilniuje. JAV LB seime gali atstovauti 20 atstovų, kuriuos išrinktų JAV LB Taryba.

JAV LB Tarybos nutarimu, kandidatai turi būti pasiūlyti bent dviejų Amerikos lietuvių. **Pasiūlymus siųsti iki 2015 m. sausio 31 d. Juozui Polikaičiui el. paštu jpolikaitis@aol.com arba adresu:**

Juozas Polikaitis
1209 Country Lane
Lemont, Illinois 60439
Daugiau informacijos tel. 630-257-2022

Kiekvienas siūlomas kandidatas turi raštiškai sutikti:

1. Vykti į seimą Vilniuje ir visas apsisistojimo bei pragyvenimo išlaidas susimokėti savo lėšomis (pagal JAV IRS nuostatus, įstatymo leistose ribose, kelionės ir apsisistojimo, bet ne pragyvenimo, išlaidas galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.)

2. Dalyvauti visuose PLB seimo posėdžiuose.

Už JAV LB Tarybos pasiūlytus ir visus kitus siūlomus kandidatus korespondencinis Tarybos narių balsavimas vyks 2015 m. vasario 2–15 d. Dvidešimt kandidatų, surinkusių daugiausia balsų, taps JAV LB PLB seimo nariais.

Jei išrinktas atstovas/vė dėl rimtos priežasties negalės dalyvauti seime, jis/ji privalo apie tai kuo skubiau pranešti raštu JAV Tarybos prezidentui aukščiau nurodytu adresu. Į jų vietą bus pakviestas kitas daugiausiai balsų surinkęs kandidatas. Yra labai svarbu, kad JAV LB būtų atsakingai atstovaujama PLB seime.

JAV LB Tarybos prezidentas

PLB XV seimas vyks 2015 m. liepos 14-17 d. Vilniuje

Kandidato į seimą vardas ir pavardė: _____

Telefonas ir e-pašto adresas _____

Kandidato siūlytojas: _____

Siūlytojo telefonas ir el. pašto adresas: _____

Kandidato siūlytojas: _____

Siūlytojo telefonas ir el. pašto adresas: _____

Kiekvienas siūlomas kandidatas turi raštiškai sutikti:

1. Vykti į seimą Vilniuje ir visas apsisistojimo bei pragyvenimo išlaidas susimokėti savo lėšomis. (pagal JAV IRS nuostatus, įstatymo leistose ribose, kelionės ir apsisistojimo, bet ne pragyvenimo, išlaidas galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.)

2. Dalyvauti visuose PLB seimo posėdžiuose.

Sutinku su šiomis sąlygomis: _____

Siųsti el. paštu: jpolikaitis@aol.com arba adresu:

Juozas Polikaitis
1209 Country Lane
Lemont, Illinois 60439

VISI MĖGSTA KINĄ

The Hobbit: *The Battle of the Five Armies* (Penkių armijų mūšis)

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Šis filmas tęsia antrojo filmo (trijų filmų serijoje pagal J. R. R. Thorin romaną „The Hobbit“) *The Desolation of Smaug* siužetą: Smaug (drakonas) išlenda iš kalno ir skrenda į Laketown miestelį. Primosime, kad pirmuose dviejuose serijos filmuose kalnas priklausė nykštukams. Buvusio karaliaus sūnus, vardu Thorin bei jo draugai ir *hobbit* (mažesnis už nykštuką), vardu Bilbo, grįžo prie kalno nugalėti drakono. Bet jiems nepasisekė jo nužudyti – jie tik prižadino ir suerzino jį, ir drakonas nusprendė užpulti Laketown miestelį. Laketown gyventojai išgirdo garsus ir suprato, kad drakonas išlindo iš kalno. Jie sukrovė į laivus viską, ką galėjo (miestelis – ant ežero kranto) ir skubėjo išplaukti iš miestelio, kol jo nesudegino drakonas. Tačiau Smaug greitai atskrido ir padegė miestą. Į piktadarių ypatingą strėlę paleido vyras, vardu Bard. Bet iškiolo klausimas – ką daryti su auksu, kurį drakonas per dešimtmečius buvo sukaukęs ir saugojo kalne?

Grįžtant atgal į kalną, nykštukų karalius Thorin suseraga „drakonų liga“ (t. y. meile auksui) – jis nenori dailintis auksu, kurį paliko drakonas. Karalius Thorin taip pat ieško *Arkenstone* – brangakmenio, kuris suteikė ankstesniems nykštukų karaliams daug įtakos ir jėgos. Tą akmenį rado ir saugo Bilbo Baggins (jis anksčiau buvo susidūręs su Smaug). Bilbo mano, kad karalius neteisingai elgiasi, todėl nenori atiduoti jam brangakmenio. Nors Laketown miestelis sudegintas ir jo gyventojas nužudė Smaug, karalius Tho-

rin atsisako padėti Laketown gyventojams ir liepia kitiems nykštukams uždaryti vartus į kalną. Laketown gyventojai grįžta pavargę, alkani ir randa sugriautą savo miestelį. Tada atvyksta Thranduil, kitos rasės karalius, kuris duoda Laketown gyventojams maisto. Thranduil pasako Bard, kad ieško ypatingo deimanto, kurį turi Thorin. Bard bando įkalbėti Thorin jį atiduoti, bet šis atsisako. Tada Bard jam pasiūlo *Arkenstone*, gautą iš Bilbo. Thorin labai supyksta. Tuo tarpu atvyksta Thorin pusbrolis su dideliu pulku karių – taip susiformuoja penkios armijos. Ar Thorin ir Thranduil galės išspręsti problemą be mūšio, ar mūšis visgi turės įvykti? Jei norite tai sužinoti, teks žiūrėti filmą.

Šiame filme vaidina daug aktorių, kuriuos matėme filmuose „Lord of the Rings“ ir pirmuosiuose „The Hobbit“. Žinomiausi jų yra Martin Freeman (*Nativity!*, *Sherlock*), Ian McKellen (*Lord of the Rings*, *X-Men*), Richard Armitage (TV drama *Robin Hood*), Benedict Cumberbatch (*Dr. Who*, *12 Years a Slave*) ir Orlando Bloom (*Lord of the Rings*, *Pirates of the Caribbean*). Apkritai, aktoriai gan gerai atliko savo vaidmenis. Šiame filme daug veiksmo nėra, bet viena scena su Ian McKellen buvo tikrai įspūdinga. Man filmas patiko vidutiniškai, bet pabaiga buvo neblogo. Aš siūlyčiau palaukti, kol jį galima bus išsinuomoti. Mano vertinimas – 7 iš 10 taškų. Kritikų ir žiūrovų tinklalapio www.rottentomatoes.com duomenimis, 60 proc. kritikų ir 79 proc. žiūrovų teigiamai įvertino šį filmą. Filmo trukmė – 2 valandos, 24 minutės.

Portlando lietuvių susitikimas su J. Valančiūnu

Atkelta iš 1 psl.

Dar gruodžio 6-ąją šiemet rudenį duris atvėrusios Portlando lituanistinės mokyklos „Atžalynas“ mažųjų Kalėdinės programos metu Lietuvių Bendruomenės valdyba tarėsi dėl kito renginio saviesiems... o kas gali būti geriau Nemuno krašte užaugusiam mūsiškiui, jei ne krepšinis? Ši sporto šaka be galo artima kiekvieno save gerbiančio lietuvių širdžiai, kur jis begventų.

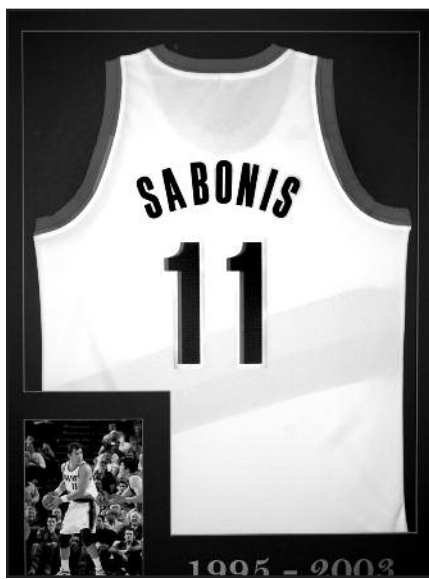
Lietuvos rinktinės marškinėlių neapsivilko...

Toronto „Raptors“ atstovai maloniai sutiko tarpininkauti į Oregoną atvykusios komandos startinio penktuko žaidėjo iš Lietuvos susitikimui su vietine bendruomene – ŠALFASS šitaip padėjo su Valančiūnu pasimatyti Clevelando, Philadelphijos, New Yorko, Čikagos, Washingtono ir Los Angeles lietuviams. Tuo tarpu Toronte Joną

Nors rungtynes po pratęsimo laimėjo vietinė „Trail Blazers“ komanda, Portlando lietuviai džiaugėsi proga nusifotografuoti su Jonu Valančiūnu ir gauti jo autografą.

Ingridos Misevičienės nuotrauka

Buvusioje „Rose Quarter“ (dabartinėje MODA Center) arenoje pagarbiai iškabinti ir Arvydo Sabonio marškinėliai – ši Lietuvos krepšinio legenda grynė šio NBA klubo garbę nuo 1995 iki 2003 metų.

tūkstantinei trispalviais marškinėliais ir lietuviška atributika apsidžiausiant miniai pristatė ne kas kitas, o pagrindinis „Raptors“ TV komentatorius Leo Rytis Rautinis, kuris profesionalios krepšinio karjeros saulėlydyje turėjo progą ginti... savo motinos gimtinės Lietuvos rinktinės spalvas.

Tuomet lietuviai ruošėsi 1992-ųjų Olimpiadai, o mūsų komandos trenerių kolektyvą papildęs ispanas Javier Imbroda puikiai pažinojo Malagoje žaidusį Kanados lietuvį, netgi siūlė jam priimti neseniai Nepriklausomybę atgavusio krašto pilietybę, kad Barselonėje galėtų žaisti už Baltijos šalį.

„Dar iki dabar turiu Ispanijoje tuomet išėjusį laikraštį, kuriame buvo įdėta mūsų nuotrauka – mano, Joe Arlaucko, Chuck Aleksino – užsienyje gimusių lietuvių, kurie galėjome būti jūsų rinktinės sudėtyje, jeigu nebūtų sutrukę pilietybės reikalai“, – į daugiau kaip dviejų dešimtmečių prisiminimus pasinėrė Šiaurės Amerikos lietuvių pirmenybėse žaisti krepšinių pradėjęs latvio ir lietuvis sūnus, vėliau rungtyniaavęs NBA, baigęs profesionalo karjerą, treniravęs ir Kanados vyrų rinktinę. Kažin ar žalią Nemuno krašto rinktinės uniformą kada nors užsivilks ir Leo sūnus Andrius, prieš keletą metų su „Klevo lapo“ šalies jaunimo rinktinė laimėjęs pasaulio čempionato bronzos medalį, nors vyres-

nysis Rautinis įsitikinęs, kad jo atžala būtų mieliau rinkęsis Lietuvą.

Visgi labiau prie kanadiečių linkęs ir kažkada vienoje Toronto „Aušros“ komandoje su A. Rautiniu žaidęs kitas lietuvių kilmės krepšininkas Nikas Stauskas, šiuo metu ginantis Sacramento „Kings“ garbę.

Visa laimė, kad tokios sudėtingos aplinkybės nesusiklostė Utenoje gimusiam geriausiajam šiuo metu lietuvių krepšininkui – J. Valančiūnui net nekilo klausimas, kurios šalies garbę ginti pasaulinėse krepšinio aikštėse, ir ar atstovauti Lietuvos rinktinėi visuose oficialiuose čempionatuose. Gal todėl ir šimtai išeivijos sporto mėgėjų palaiko Joną beveik kiekviename didesniame Šiaurės Amerikos mieste.

Jonas save mato kaip A. Sabonį

Toronto „Raptors“ nepavyko įteikti naujametinės dovanos komandos gerbėjams, po įnirtingos kovos ir papildomų penkių minučių pratęsimo Portlando komanda įrodė savo trapumą pranašumą prieš varžovus iš „Šiaurės“ 102:97, bet J. Valančiūnui nuotaikos šis rezultatas nesugadino – jo atstovaujama komanda metus baigė pirmojoje Rytinės konferencijos lentelėje (nuo pat 1995-ųjų, kuomet NBA padangėję atsirado 2 komandos iš Kanados, taip dar nėra buvę).

„Organizuokit Jonui ir mūsų kiamis palaikymą, kur tik įmanoma, ypač, kuomet mes žaidžiame svečiuose, – be užuolankų į lietuvių kreipėsi „Raptors“ vyriausias treneris Dwane Casey. – O J. Valančiūnas tikrai rungtyniaus ir dar geriau – pamatysit. Save jis jau šiandien mato kaip Sabonį, tačiau jam trūksta šaltakraujiškumo ir patirties, todėl įtemptų rungtynių pabaigoje, kaip kad šįvakar negaliu jam skirti tiek žaidybinio laiko, kiek jis norėtų, bet ta diena tikrai ateis, esu įsitikinęs.“

Susitikti su savo tautiečiais užjūrio arenose nieko prieš ir pats Jonas, autografus po varžybų dalijęs net ir persirengimo kambaryje, nors tai draudžia NBA taisyklės.

Juk tokios naujametinės dovanėlės kaip oro reikia Portlando lietuvių jauniausiems – Maksui, Lukui ir Karoliui. Kas žino, ar neišsaugys jie kitu Saboniu ar Valančiūnu?

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime

Draugo fondą

WWW.

draugofondas.org

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. Tel. 708-691-6996.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. Tel. 312-420-3770.

■ Profesionali, sąžininga moteris, turinti didelę slaugos darbo patirtį, legali, vairuojanti automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu Čikagoje ar jos priemiesčiuose. Tel. 312-647-3208.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. Tel. 773-615-5235.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar pakeitimų. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis. Tel. 708-307-4619.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Skanus valgis – sielos balzamas (Tadžikų patarlė)

Pietietiškos salotos

Reikės: 2 baklažanų, 5 nedidelių pomidorų, 2 agurkų, 8 oz fetos, puodelio žaliųjų alyvuogių be kauliukų, aliejaus.

Padažui: aliejaus, acto, skiltelės česnako, šaukštelio cukraus, žalumynų (peletrūnų, raudonėlių arba petražolių).

Padažui susmulkinkite česnaką ir sumaišę su kitomis sudedamosiomis dalimis gerai išplakite. Baklažaną supjaustykite nedideliais kubeliais, pasūdykite ir palaikykite pusę valandos. Tada baklažanų kubelius nuplaukite ir nusausinkite. Kepkite aliejuje, kol apskrus. Agurkus supjaustykite griežinėliais, pomidorus – skiltelėmis, suberkite alyvuoges, kubeliais supjaustytą sūrį, viską užpilkite padažu ir atsargiai išmaišykite.

Jautienos kepsnys

Šis patiekalas vienas iš brangesnių, tad jį dažniausiai kepame ypatingomis progomis. Mėsą (jautienos antrikotą – *prime rib*) perkame norimo dydžio.

Įkaitinkite orkaitę iki 400 °F.

Drėgna šluoste apvalykite mėsą, įtrinkite mėsos gabalą šviežiai grūstais pipirais ir druska. Į storią mėsos dalį įstatykite termometrą. Mėsą padėkite į kepimo indą ir pastatykite orkaitėje ant grotelių. Mėsą kepkite 25 minutes ir tada sumažinkite karštį iki 300 °F. Nebūtina mėsą tepti su susidariusiais skysčiais. Kai termometras rodys 140 °F – mėsa bus raudona (su krauju), vidutiniškai iškepusi mėsa bus, kai termometras rodys 150 °F, iškepusi – 160 °F temperatūros ir labai gerai iškepusi – 170 °F. Neturint termometro, siūloma vadovautis tokia kepimo lentele:

Ne visai iškeptai mėsa – nuo 16 iki 18 minučių svarui mėsos;
pusiau iškeptai – nuo 18 iki 20 minučių svarui; iškeptai – nuo 20 iki 22 minučių svarui; labai gerai iškeptai – nuo 26 iki 30 minučių vienam svarui.

Tokias *Prime rib* kepimo taisykles nurodo Craig Clairborne savo virimo knygoje.

Šventinis vištos kepsnys su kaštonais

Šis patiekalas skirtas 4 asmenims, ruošiamas 15 minučių ir kepamas apie pusantros valandos.

Reikės: svaro kaštonų, sultinio, saliero stiebo, cukraus, perlinės vištos, puodelio grietinės, prieskonių žalėsnių, šaukšto sviesto, 4 didelių obuolių, druskos, pipirų.

Kaštonų kevalus subadykite, nepažeidžiant minkštimo, kaštonus suberkite į puodą, užpilkite šaltu vandeniu, užvirinkite ir minutę pavirkite ant lėtos ugnies. Nukaitus nulupkite dar šlapius ir karštus, po vieną traukiant iš vandens (nukoštus ir išdžiūvusius bus sunkiau lupsti).

Nuluptus kaštonus sudėkite į puodą, užpilkite sultiniu, įmeskite saliero stiebą ir įberkite šaukštą cukraus. Užvirinkite ir virkite ant lėtos ugnies, kol kaštonai suminkštės, taps birūs (tai truks apie valandą).

Vištą išdarinkite, nuplaukite, nusausinkite, vidų ištepkite su keliais šaukštais grietinės, apiberkite druska, pipirais, dviems šaukštais smulkiai sukarpytais žalėsiais (petražolėmis, čibreliais, peletrūnais, česnaklaiškiais ir pan.). Sparnus, kojas suriškite, išorę aptepkite sviestu, apiberkite druska, pipirais, įdėkite kepimo skardon ir 40 minučių kepkite 425 °F orkaitėje, kartkartėmis apberkite trupeliu sultinio.

Obuolius nulupkite, supjaustykite ketvirčiais, išimkite sėklides ir sumalkite maltuvu.

Obuolių tyrę išpilkite gerai pakaitintam

didlėkštėn, uždėkite iškeptą vištą, aplinkui išdėliokite kaštonus, apberkite kepimo sviestu ir patiekite su norimais priedais.

Viščiukas „Tabaka“

Reikės: mažo viščiuko (*cornish hen*), šaukšto sviesto, šaukšto grietinės, druskos, skiltelės česnako, salotų lapelių.

Viščiuką nuvalykite, išdarinkite, nuplaukite, išilgai perpjovus jo krūtinėlę, suplokite ir pamuškite muštuvėliu. Kojeles sukiškite į „kišenėles“. Mėsą iš abiejų pusių pasūdykite, įtrinkite grietine, įdėkite į keptuvę, paslėkite ir kepkite, kol užsidės šviesiai rusva plutelė. Prie viščiuko paduokite lapines salotas ir kapotą česnaką. Skiriama vienai porcijai.

Pastaba: Gruzijoje prie viščiuko „Tabaka“ atskirai paduodamas *themali* padažas. Jis gaminamas iš slyvų. Slyvos išverdamos, pertrinamos ir sumaišomos su baziliku, česnaku bei maltais raudonaisiais pipirais. Turi būti saldžiariūgščiai aštrus.

Toks padažas tinka ir prie šašlykų. Neturint slyvų, galima padažą pasidaryti iš spanguolių uogienės.

Giuveč – rumuniškas žuvies apkepas

Reikės: 2 sv žuvies (*karpio, lydekos, menkės, jūros ešerio*), 2 sv įvairių daržovių, 3–4 galvučių svogūnų, 2 skiltelių česnako, taurelės baltojo vyno, 3 šaukštų pomidorų pastos, 2 šaukštų aliejaus, 1 citrinos sulčių, šaukšto razinų, trupučio kalendros grūdėlių, druskos, ant peilio galo smulkaus cukraus, pipirų, čibrelių.

Nuvalytas, smulkiai supjaustytas daržoves ir svogūnus patroškinkite aliejuje, įpilkite baltojo vyno, įkrėskite pomidorų pastos, suberkite prieskonius, druska, cukrų, įpilkite truputį vandens. Troškinkite, kol daržovės suminkštės. Baigiant troškinti, sumeskite razinas. Žuvis nuvalykite, dideles supjaustykite gabalais, sudėkite į ugniai atsparaus stiklo indą, apšlakstykite citrinos sultimis, ant jų sukrėskite daržoves. Viršų pridenkite sviestu išteptu popieriumi. Apkepa įstatykite į orkaitę ir 20 minučių kepkite 375 °F karštumo temperatūroje.

Rumunų virtuvė, kaip ir bet kokia kita, turi nemažai svetimų šalių valgių receptų. Su medumi pagaminti turkiški saldumynai, kuriuos rumunai vadina „baklava“, slaviski barščiai ir *sarmale* dabar laikomi tautiniais rumunų valgiais ir žinomi toli už šalies ribų.

Rumuniška Sarmale

Stambule šis valgis gaminamas iš maltos avienos, kuri apkepinama verdančiuose riebaluose, o paskui apibarstoma mil-

tinu cukrumi. Tačiau tokios *sarmales* rumunai nepamėgo. Jie pabandė ją pasigaminti iš kiaulienos ir kopūstų. Ką gi – išėjo labai originalus patiekalas, panašus į mūsiškius balandėlius.

Reikės: 3/4 sv kiaulienos, 1/2 sv veršienos ar jautienos, 4 oz rūkyto kumpio, kopūsto gūžės, svogūno galvutės, poros riekelių piene mirkyto pyrago, druskos, pipirų, krapų ar petražolių (galima ir vieno, ir kito), 2 kiaušinių, 2 šaukštų aliejaus, riebalų kepimui, mėsos sultinio, taurelės baltojo vyno, šaukšto pomidorų pastos, 5 pomidorų.

Visą mėsą supjaustykite mažais gabalėliais ir du kartus permalkite mėsmale. Malant antrą kartą, į mėsą sudėkite piene išmirkytą ir nuspaustą pyragą, smulkiai pakepintus svogūnus, įberkite druskos, pipirų, krapų ar petražolių, įmuškite kiaušinius. Visą gerai išmaišykite. Paskui iš šios masės padarykite riešuto dydžio kukuliukus. Kopūstų lapus nuplikykite verdančiu vandeniu. Į kiekvieną lapą įdėkite po nedidelį gabaliuką sviesto, kad *sarmale* būtų sultingi.

Sarmale gaminama tris dienas. Pirmąją dieną mėsos kukuliukai apkepinami riebaluose, apipilami trupeliu mėsos sultinio ir patroškunami.

Troškinimui reikia molinių puodelių. Jie uždengiami dangčiu ir kraštai apklijuojami tešla. *Sarmale* troškunami ant nedidelės ugnies, kol nugaruoja pusė sultinio. Paskui puodas pastatomas vėsioje vietoje. Antrą dieną valgis patroškimas baltajam vyne su pomidorų pasta. Paskui puodas vėl pastatomas vėsion vieton. Trečią dieną viskas išverčiama į platų puodą, ant viršaus sudedami smulkiai supjaustyti kopūstai ir pomidorų skiltelės. Beje, kukuliukai sudedami laisvai, kad vienas kito nesiektų. Ant viršaus užbarstoma lašinių kubelių. Puodas su valgiu įstatomas į orkaitę ir, jį kartkartėmis sukratant, troškina. Kai tik kukuliukai apsitraukia gruzdzia plutele, *sarmale* tučtuoju paduodama į stalą.

Daniška romo boba

Reikės: 3 kiaušinių, 3/4 puodelio cukraus, 1,5 puodelio miltų, puodelio vyšnių sulčių, 3–4 šaukštų romo, 2 trynių, puodelio grietinės, šaukšto krakmolo.

Kiaušinius sumaišykite su cukrumi ir plakite, kol virsta putomis. Po truputį į juos suberkite miltus. Užmaišykite tešlą, kurią atsargiai sukrėskite į sviestu išteptą specialios formos skardą. Bobą kepkite vidutinio karštumo orkaitėje (365 °F), kol jos paviršius pasidarys auksinės spalvos. Paskui atšaldykite, įleiskite į dubenį su vyšnių sultimis, sumaišytomis su dviem šaukštais romo ir palaikykite, kol į ją įsigers skystis. Garo vonioje išplakite grietinėle, trynius ir krakmolą, į mišinį supilkite likusį romą. Prieš paduodant į stalą, bobą apipilkite saldžiu padažu.

Iš knygos „1000 patiekalų. Rinktiniai valgiai iš viso pasaulio“

A † A

VIKTORAS DUBINSKAS, MD

Mirė 2015 m. sausio 4 d. Suburban Hospital in Hazelcrest, sulaukęs 97 metų.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: mylintys ir geriausi draugai Joan ir Thomas Doody, daug dukterėčių, sūnėnų, giminių ir draugų.

A. a. Viktoras buvo vyras a. a. Jadvygos, brolis a. a. Maria Barr, a. a. Andrew (Niksa) Dubinskas.

Dr. Viktoras buvo labai gerbiamas chirurgas, kuris savo darbą dirbo pasiaukojamai.

Velionis bus pašarvotas šeštadienį, sausio 10 d. nuo 9 val. r. iki 10 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127st, Le-mont, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

Po Mišių a. a. Viktoras bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę draugai ir artimieji

Laidot direkt. David Gaidas, tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

A † A

GEDIMINAS M. LEŠKYS

Mirė 2015 m. sausio 2 d. Los Angeles, CA.

Gimė 1938 m. rugpjūčio 7 d. Kaune.

Amerikoje išgyveno 65 metus, pirma Omaha, Nebraska, pas-kui Los Angeles, CA.

Velionis buvo elektros inžinierius, iki pensijos dirbo Hughes Aircraft.

Ilgametis Lietuvos skautų veikėjas, akademikas, JAV Lie-tuvių Bendruomenės ir Šv. Kazimiero parapijos narys.

Liko nuliūde: žmona Jina, sūnus Algis M. Leškys, dukra Ind-rė Balchunas su šeima, sūnus Vylius Leškys su šeima, brolis Al-gis G. Leškys su šeima, 2 anūkai, 2 anūkės, giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Laidotuvės įvyks sausio 9 d. 1:30 val. p. p. Los Angeles Šv. Ka-zimiero bažnyčioje.

Nuliūdusi šeima

*Šiandien, rašydama tau laišką į Anapus,
Aš neprisiminti negaliu,
Kad šio gyvenimo gražiausiąjį etapą
Praleidom žemėje kartu.*

V. Mačernis, 1943

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A **JUOZAS VYDMANTAS
ALEKSIŪNAS**

Sausio 13 d. sukanka dvidešimt metų, kai negailėstinga mir-tis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Vyra, Tėvelį, Brolių ir Dėdę.

Jis visada yra ir pasiliks mūsų mintyse ir maldose. Tegul il-sisi amžinoje ramybėje.

Už a. a. Juozo Aleksiuo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, sausio 11 d. 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gi-mimo bažnyčioje.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus pri-siminti ir pasimelsti už a. a. Juozo sielą.

Nuliūdę žmona, sūnūs, brolis ir kiti giminės

Šviesiai ir iškiliai išseivijos muzikinio gyvenimo asmenybei

A † A
FAUSTUI STROLIAI

iškeliavus į Amžinuosius namus, reiškiamo nuošir-džiai užuojautą žmonai TERESEI, sūnams POVILUI, TOMUI, JONUI ir MATUI, jų šeimoms, kitiems gi-minaičiams ir artimiesiems.

Lietuvių meno ansamblis „Dainava”

A. A.

GENOVAITEI GEČIENEI

mirus, kuo giliausia mūsų užuojauta dukroms AUDREI bei LAIMAI ir jų šeimoms.

Su liūdesiu

*Gailutė Palionienė
Pranas Jurjonas*

Mūsų buvusiam Tarybos nariui ir LTSC Žilevi-čiaus-Kreivėno Muzikologijos archyvo direktoriui

A † A
FAUSTUI STROLIAI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną TERESE, vaikus POVILĄ, TOMĄ, JONĄ ir MATA, anūkus, artimuosius ir gimines.

Tegu ilsisi ramybėje...

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

Mano svainiui

A † A
inž. GEDIMINUI LEŠKIUI

išėjus Amžinybėn, jo šeimai reiškiamo labai gilia užuojautą.

Algimantas Totilas ir šeima

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Sausio 11 d., sekmadienį, šv. Mišiose** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke dalyvaus iš Lietuvos atvykęs kun. Rimvydas Adomavičius. Po šv. Mišių – pabendravimas parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti.

■ **Š. m. sausio 18 d., sekmadienį, 11:30** val. r. lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės bažnyčioje (5129 Wolf Rd. Western Springs, IL 60558) vyks Laisvės gynėjų dienos minėjimas, kurį rengia Lietuvos Respublikos generalinis konsulatats Čikagoje, lietuvių evan-

gelikų liuteronų Tėviškės parapija bei Mažosios Lietuvos fondas ir draugija. Renginyje prasidės žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimui skirtomis pamaldomis, po jų – generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas skaitys pranešimą „Sausio 13-osios prasmė prieš 25-erius metus ir šiandien“ ir vyks smuikininkės Barboros Valiukevičiūtės koncertas. Maloniai kviečiame kartu prisiminti ir pagerbti gynusius Lietuvos laisvę, tarp jų ir 1991 m. sausio 13 d. bei 1923 m. sausio 10–15 d. Klaipėdos sukilimo aukas. Po minėjimo programos bus vaisės ir pabendravimas.

Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) sausio 11 d., sekmadienį, 10 val. r. šv. Mišiose švęsime Kristaus Krikšto šventę ir prisiminsime tuos 14 narsuolių, kurie gindami Lietuvos laisvę 1991 m. sausio 13 d. žuvo po sovietų tankais. Eucharistijos šventimą atnašaus svečias iš Lietuvos, kapelionas mjr. Remigijus Monstvilas. Iškilnėse dalyvaus parapijos choras, vadovaujamas Algimanto Barnišio, lektorių ir kantorių grupė, vadovaujama Joanos Drūtės ir Romos katalikų moterų sąjungos 20-toji kuopa. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Dainos Čyvienės nuotr.

Vasario 1 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje rengiamas metinis org. „Vaiko vartai į mokslą“ veiklos pranešimas lietuvių visuomenei. Kviečiami rėmėjai ir visi besidomintys organizacijos veikla. Bus pasidalinta informacija apie praėjusių metų lėšų telkimo bei kitus projektus, apie remiamus centrus Lietuvoje bei juose dirbusias savanores iš JAV ir ateities planus.

Susitikimas su Kauno arkivyskupijos augziliaru J.E. vyskupu Kęstučiu Kėvalu ir Laisvės gynėjų dienos minėjimas New Yorko Apreiškimo parapijoje!

Sausio 18 d. 10 val. r. J. E. vysk. Kęstutis Kėvalas atnašaus šv. Mišias 1991 m. sausio 13 d. žuvusiųjų už Lietuvos laisvę intencija. Kviečiame visus tą dieną ateiti į Apreiškimo bažnyčią ir prisiminti tos dienos tragiškus įvykius bei paprašyti Dievo palaimos Lietuvai ir jos žmonėms. Po pamaldų visi maloniai kviečiami į parapijos salę, kur išgirsite J. E. vysk. Kėvalo kalbą ir turėsite progos pabendrauti ir pasivaišinti.

Bažnyčios adresas: 259 North 5-th Street, Brooklyn, NY 11211 (kampas

Havemeyer Street ir Metropolitan Avenue, prie „L“ ir „G“ traukinių Lorimer Street ir Metropolitan Avenue metro stoties.

Koncertas Sausio 13-osios įvykiams paminėti

Sausio 13-osios minėjimo proga LR generaliniame konsulate New Yorke vyks koncertas, kuriame pasirodys talentingas lietuvių atlikėjų duetas **Gleb Pyšniak** (violončelė) ir **Dalia Dėdinskaitė** (smuikas). Koncerte skambės kompozitorių Zoltan Kodaly, Aleksandro Kačanausko ir Maurice Ravel kūriniai. Koncerto pradžia 6:30 val. v. Apie savo dalyvavimą praneškite el. paštu: ny.renginiai@urm.lt

Gleb Pyšniak (g. 1987 m. Vilniuje) yra pripažintas vienu talentingiausių savo kartos violončelininkų Baltijos šalyse. Būdamas keturiolikos debiutavo Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje su Lietuvos kameriniu orkestru, diriguojant maestro Sauliui Sondeckiui. Glebas yra surengęs pasirodymų prestižinėse koncertų salėse Austrijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir kitur. Glebas yra daugkartinis nacionalinių ir tarptautinių konkursų laureatas.

Dalia Dėdinskaitė (g. 1988 m. Vilniuje) yra viena perspektyviausių jaunųjų smuikininkų Pabaltijyje, šiuo metu studijuojanti Vienos muzikos ir vaizduojamųjų menų universitete. Atlikėja yra koncertavusi daugelyje geriausių Europos ir JAV koncertų salių. 2010 metais laimėjo prestižinį tarptautinį smuikininkų konkursą „Viole in Dresden 2010“. Nuo 2009 m. yra *Yehudi Menuhin Live Music Now* agentūros Vienoje narė. Smuikininkė dalyvavo meistriskumo kursuose pas prof. Aleksander Fischer, prof. Sergej Kravchenko, prof. Miroslav Rousin, prof. Herber Kefer, prof. Wolfgang David, prof. Klaus Maetzi.

Glebas ir Dalia kartu groti pradėjo 2009 metais nustebindami žiūrovus savo gyvybinga muzika ir trykstančia energija, o kritikų pakrikštinti „Dream duo“. Duetas pasižymi mištrisku klasikines muzikos atlikimu. Tarp daugiau nei trisdešimties nacionalinių ir tarptautinių konkursų apdovanojimų yra ir 2012 m. dueto laimėtas „Kodaly Award“ už neprilygstamą Zoltan Kodaly Duo op. 7 violončelei ir smuikui atlikimą.

Su Naujais metais, krepšininkai ir sirgaliai!!!

2014-2015 / 12 SEZONAS

Šio savaitgalio rungtynės:

ŠEŠTADIENIS, SAUSIO 10 D:

LIETAVA vs ŠVYTURYS	14:00
KARIAI vs RADVILIŠKIS	15:10
LIETKABELIS vs STUMBRAS	16:30
KUNIGAIKŠČIAI vs VILNIUS	17:50
LITUANICA vs ATLETAS	19:00

SEKMADIENIS, SAUSIO 11 D:

PELENAI vs PLC	09:00
ARKA vs JAGUARAI	10:10
AŽUOLAS vs BRITE	11:20

ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGA

RĖMĖJAI

ATLANTIC
Express Corp.
www.AtlanticExpressCorp.com

UNLIMITED
LEASING, INC.

LITHUANIAN
WORLD CENTER

M Brothers
Logistics

BOZILLAS.COM

TCE
Tower Communications
Expert

SVYTURYS
1984

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

DRAUGAS • 773-585-9500

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747